PREDICA DE PE MUNTE

în gândirea indiană VEDANTA

Swami Prabhavananda

EDITURA RITAM

THE SERMON ON THE MOUNT
ACCORDING TO VEDANTA
BY SWAMI PRABHAVANANDA

Ediție apărută prin sprijinul organizațiilor:

Fundația VIVEKANANDA
Gen. Dr. Atanasie Demosthen nr. 24
sector 5, București, România
ritasyaritam@hotmail.com

RAMAKRISHNA MISSION INSTITUTE OF CULTURE
Gol Park, Calcutta 700029, India
Fax: 0091 - 33 - 4641307
Email: rmicsl@giascl01.vsnl.net.in

ISBN 973-98832-1-4

© **VEDANTA PRESS**, Hollywood, California 90068

Toate drepturile rezervate.
© **EDITURA RITAM**, 1998, pentru prezenta versiune românească

EDITURA RITAM
Gen. Dr. Atanasie Demosthen nr. 24
sector 5, București, România
ritasyaritam@hotmail.com

SWAMI PRABHAVANANDA

PREDICA DE PE MUNTE

în gândirea indiană Vedānta

Editura RITAM

Redactor: FILOFTEIA ISCRU

Traducere din engleză
DANA SUGU

Cuvânt înainte

Pentru cel ce caută, cu sinceritate și iubire, să afle Adevărul, nu există religii diferite. Pentru el, căutarea însăși, este mult mai importantă decât numele cărării pe care pornește. De cele mai multe ori, numele cărării pe care pornim nu ține de alegerea noastră, iar pe parcursul străbaterii ei găsim lumini călăuzitoare. Originile lor sunt lipsite de importanță de vreme ce ele există pe cale numai pentru a ne călăuzi spre țintă.

Există obiecții cum că învățătorii ar trebui să aibă aceeași origine cu a ta, dar originea însăși este aceeași, și anume Dumnezeu, iar originile, la care se referă cei ce ridică aceste obiecții, sunt doar produsul omului și nu au nimic de-a face cu o eventuală împărțire a lui Dumnezeu. Adevărul, Dumnezeu nu face împărțiri, diviziuni, ziduri, El se manifestă.

Și dacă diviziunile există, și dacă oamenilor le place să ridice ziduri, aceasta se întâmplă, nu în puține rânduri, din motive mai puțin spirituale, din nevoia de izolare și stăpânire. Aceste motive sunt de multe ori nerecunoscute sau doar neconștientizate. Ele nu par însă a ține de legea lui Dumnezeu, în fața căruia încercarea noastră de stăpânire este de-a dreptul caraghioasă, El fiind adevăratul stăpân a tot ce există.

Lucrarea de față încearcă, după părerea noastră, să dărâme unul din ziduri. Nu credem că autorul și-a dorit, prin această lucrare, a-și mări popularitatea religiei sale, sau a-și impune punctul de vedere. El se apropie cu reverență și iubire de învățăturile lui Christos pentru că numai astfel îl poți înțelege și ți-l poți apropia.

Oceanul exista dintotdeauna, tihnit și nemișcat. Cumva însă, tihna lui a fost tulburată, și Nemanifestatul s-a

manifestat. Au fost forțe ce au luat ființă și valul a apărut, născându-i-se astfel și pretenția de a fi diferit de ocean. Imediat ce conștiința individualității sale diferite a apărut, s-a ivit uitarea originii sale, și imaginația a început să-i lucreze, construind opreliști, ziduri, până ce separarea a fost aproape completă, ca și cum n-a existat niciodată vreo legătură între cauză și efectul ei, între ocean și val. Apoi valul, prin iluzia sa de a face și de a se bucura de roadele înfăptuirii sale, a devenit, rând pe rând, vapor, nor, ploaie, râu. De-a lungul drumului râului către ocean câteva din amintirile sale, de mult uitate, au început să nu-l mai dea pace. A fost momentul înțelegerii propriei sale amnezii și atunci a realizat că n-a fost niciodată diferit de ocean, ci a avut doar diferite forme și diferite nume.

Mai 1998, Calcutta
Dana Sugu

CAPITOLUL I

Fericirile

(Matei 5, 1-12)

Înainte de a se împlini vremea lui Iisus pentru a-și împărtăși Predica de pe Munte, El cutrelera prin Galilea, predicând. „Și I s-a răspândit faima prin toată Siria", așa după cum spune Matei. Vestea i s-a dus ca fiind un învățător extraordinar și mulțimea s-a adunat pentru a-l vedea – așa cum făceau de mii de ani în Orient și cum încă se mai face pentru a te apropia de Omul-Dumnezeul. El au călătorit *din Galilea și din Decapolis și din Ierusalim și de dincolo de Jordan.* Iar Iisus i-a învățat după capacitatea lor de a înțelege; dar Predica Sa de pe Munte, cea mai înaltă învățătură a Sa, a rezervat-o pentru discipolii Săi, cei care erau deja pregătiți spiritual. El i-a dus pe o coastă de deal, acolo unde n-ar fi fost întrerupți de cei ce-și doreau mai puțin decât adevărul Lui suprem.

Văzând mulțimile, Iisus S-a suit în munte, și așezându-se, ucenicii Lui au venit la El. Deschizându-și gura, îi învăța zicând:

Orice învățător spiritual, indiferent dacă este întrupare divină sau un suflet iluminat, are două feluri de învățături – pentru mulțime și pentru discipoli. Elefantul are două rânduri de dinți: fildeșul cu care se apără împotriva pericolului exterior și dinții cu care mănâncă. Învățătorul spiritual își pregătește calea pentru mesajul său prin învățături ample –

cu fildeşul său. Adevărul lăuntric al religiei îl dezvăluie numai discipolilor săi direcţi, pentru că religia este ceva ce se poate transmite. Un învăţător, cu adevărat iluminat, ne poate transmite puterea ce trezeşte conştiinţa divină potenţială din noi. Dar pământul trebuie să fie fertil şi solul să fie pregătit înainte de a se arunca sămânţa.

Când mulţimea venea duminica să-l viziteze pe Sri Ramakrishna, unul dintre cei mai iubiţi mistici ai Indiei moderne, el le vorbea în general despre ceea ce le-ar fi putut fi de folos. Dar când discipolii lui direcţi se adunau în jurul său, aşa cum mi s-a spus de către unul dintre ei, el se asigura că nimeni altcineva nu l-ar putea auzi, în timp ce le împărtăşea adevărurile sacre ale religiei. Aceasta nu se întâmpla pentru că aceste adevăruri ar fi fost secrete, ele sunt oricum consemnate, şi oricine le poate citi, dar ceea ce le transmitea discipolilor săi erau mai mult decât învăţături verbale; el înălţa conştiinţa lor întru divin.

Christos a predicat în acelaşi fel. El nu a rostit Predica de pe Munte mulţimii, ci discipolilor, a căror inimă era pregătită să o primească. Mulţimea nu era pregătită să înţeleagă adevărul lui Dumnezeu. Ei nu-şi doreau aceasta. Maestrul meu, Swami Brahmananda, obişnuia să ne spună: „Câţi sunt pregătiţi? Da, mulţi vin la noi. Noi avem să le dăm o comoară. Dar ei vor numai cartofi, ceapă şi vinete!"

Oricare dintre noi care-şi doreşte cu adevărat comoara, poate beneficia de mesajul dat în Predica de pe Munte şi poate deveni un discipol. Christos, aşa cum se va vedea, vorbeşte de condiţiile ce trebuiesc îndeplinite pentru a deveni discipol, pentru care trebuie să ne pregătim. El predică mijloacele şi căile prin care să ajungem la purificarea inimii, astfel încât adevărul lui Dumnezeu să ne poată fi pe deplin dezvăluit.

Fericiţi cei săraci cu duhul, că a lor este împărăţia cerurilor.

Christos, în această primă Fericire, vorbeşte de cea mai importantă calitate pe care trebuie să o îndeplinească un discipol înainte de a fi pregătit să accepte ceea ce iluminatul învăţător are să-i ofere. El trebuie să fie sărac cu duhul; cu alte cuvinte, el trebuie să fie smerit. Dacă cineva este mândru de învăţătura sa, de averea sa, de frumuseţea sa, de originea sa, sau are idei preconcepute despre cum ar trebui să fie viaţa spirituală sau de cum ar trebui să fie instruit, mintea sa nu este capabilă să recepteze cele mai înalte învăţături. În *Bhagavad-Gita*, Biblia indienilor, găsim: „Acele suflete iluminate care au realizat Adevărul te vor instrui în cunoaşterea lui Brahman (aspectul transcendent al lui Dumnezeu) dacă te vei pleca în faţa lor, îi vei întreba, şi îi vei servi ca un discipol."

Într-o poveste indiană se spune că cineva a mers la un astfel de învăţător şi l-a rugat să-l accepte ca discipol. Învăţătorul, prin clarviziunea sa spirituală, şi-a dat seama că omul nu era încă pregătit să fie instruit. Atunci l-a întrebat: „Ştii ce trebuie să faci pentru a deveni discipol?" Omul spuse că nu şi-l rugă pe învăţător să-i spună. „Deci," spuse învăţătorul, „trebuie să cari apă, să aduni lemne, să găteşti şi să trudeşti din greu, pentru multă vreme. De asemenea, trebuie să şi înveţi. Chiar îţi doreşti să faci toate acestea?"

Omul spuse: „Acum ştiu ce trebuie să facă un discipol. Spune-mi, te rog, ce trebuie să facă un învăţător?"

„O, învăţătorul, în felul lui liniştit, doar stă şi dă instrucţiuni spirituale."

„Înţeleg" spuse omul. „În cazul acesta nu mai vreau să devin discipol. De ce nu m-ai face învăţător?"

Noi toţi vrem să fim învăţători. Dar înainte de a fi învăţători, trebuie să învăţăm să fim discipoli, trebuie să învăţăm să fim smeriţi.

Fericiți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.

Atâta vreme cât ne gândim că suntem bogați, din punct de vedere material sau din punct de vedere al cunoașterii, nu putem face nici un progres spiritual. Numai atunci când ne simțim săraci sufletește, atunci când suntem necăjiți că nu am realizat adevărul lui Dumnezeu, numai atunci vom fi mângâiați. Fără îndoială că toți suferim - dar care este motivul pentru care suferim? Din pricina pierderii plăcerilor și a averilor. Dar nu despre acest fel de necazuri vorbește Iisus. Plânsul, pe care Iisus îl numește „fericit", este foarte rar, pentru că vine din sentimentul unei pierderi spirituale, a unei singurătăți spirituale. Este plânsul firesc care apare înainte ca Dumnezeu să ne mângâie. Cei mai mulți dintre noi sunt mulțumiți cu viața superficială pe care o trăiesc. Undeva, în adâncul ființei noastre, poate suntem conștienți că ne lipsește ceva, dar sperăm mereu că acea lipsă poate fi dobândită prin lucrurile acestei lumi.

Sri Ramakrishna obișnuia să spună: „Oamenii varsă râuri de lacrimi pentru că nu dobândesc un fiu sau pentru că nu se îmbogățesc. Dar câți dintre ei varsă măcar o picătură de lacrimă pentru că nu l-a văzut pe Dumnezeu?" Acest sistem de valori fals este rezultatul ignoranței noastre. Cu privire la natura acestei ignoranțe, Sankara, un filozof indian, spune că subiectul, cel ce cunoaște (Sinele, Spiritul) este opus obiectului, cel ce urmează a fi cunoscut (non-Sinele, materia) așa cum lumina este opusă întunericului. Și totuși, prin influența lui maya, puterea inexplicabilă a ignoranței, subiectul și obiectul s-au amestecat, și astfel omul, în mod automat, identifică Sinele cu non-Sinele. Din punct de vedere intelectual, este foarte ușor de înțeles că Sinele real este diferit de corp, așa cum și noi suntem diferiți de hainele pe care le purtăm. Și totuși, atunci când corpul se îmbolnăvește, spunem: „Sunt bolnav." Tot din punct de vedere intelectual, putem înțelege că suntem diferiți de mintea noastră. Și totuși atunci când un val de fericire sau de nefericire ne stăpânește, ne spunem: „Sunt fericit," sau „Sunt nefericit". La

fel ne identificăm și cu rudele și prietenii: orice se întâmplă lor, simțim că ni se întâmplă nouă. Ne identificăm cu tot felul de alte lucruri pe care le avem. Dacă pierdem ceva din averea pe care o avem ne simțim de parcă ne-am pierdut pe noi înșine. Această ignoranță este comună întregii omeniri. Și ea poate fi îndepărtată numai prin cunoașterea directă a lui Dumnezeu. Atunci când vom începe să plângem, așa cum Iisus vrea ca noi să plângem, atunci când vom vărsa chiar și numai o lacrimă pentru Dumnezeu, atunci numai ne pregătim calea spre mângâierea cunoașterii divine.

Plângerea pe care Iisus a numit-o „fericită" este descrisă și în *Imitația lui Christos*: „O Doamne, când oare mă voi face una cu Tine și voi fi topit în iubirea Ta, astfel încât să mă pot uita complet pe mine însumi? Fii în mine și eu să fiu în tine; și fă posibil să rămânem astfel, mereu împreună, într-o singură ființă." Aici trebuie să ajungem, simțind că nimic, cu excepția lui Dumnezeu, nu ne liniștește. Atunci Dumnezeu atrage mintea acelula asemenea unui ac atras de magnet, și vom fi mângâiați.

Fericiți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul.

Ignoranța și iluzia sunt caracteristicele unei minți neîmbunătățite. Această ignoranță este datorată și susținută de către ego – prin sentimentul că suntem separați unul de altul și separați de Dumnezeu. Pentru a ne elibera mintea de iluzie trebuie să scăpăm de egoism. De aceea, fericiți cei blânzi. Dar de ce oare Christos spune că ei vor moșteni pământul? La prima vedere aceasta pare greu de înțeles. Printre Aforismele Yoga ale lui Patanjali (*yoga* înseamnă unirea cu Dumnezeu, și este și calea către această unire) există un aforism similar cu această fericire: „Cel ce a luat hotărârea de a nu fura devine stăpânul tuturor bogățiilor". Ce vrea să însemne „a nu fura"? Înseamnă că trebuie să renunțăm la ideea egoistă că putem poseda lucruri, că ceva ne poate aparține numai nouă. Putem gândi: „Bine, dar noi suntem oameni buni. Nu furăm nimic! Pentru tot ce avem am

lucrat și le-am dobândit. Ne aparțin de drept." Dar adevărul este că nimic nu ne aparține. Totul aparține lui Dumnezeu. Atunci când considerăm ceva ca fiind al nostru, atunci ne însușim ceea ce-i aparține, de fapt, lui Dumnezeu.

Ce este atunci „cumințenia"? Este faptul de a ne supune lui Dumnezeu, eliberați de sentimentele de „eu" și „al meu". Aceasta nu înseamnă că trebuie să scăpăm de averi, de familie și de prieteni; dar trebuie să scăpăm de sentimentul că ele ne aparțin. Ele aparțin numai lui Dumnezeu. Trebuie să ne considerăm servitorii lui Dumnezeu, în grija cărora El și-a încredințat toate creaturile și averile Sale. Imediat însă ce vom înțelege acest adevăr și vom scăpa de pretențiile noastre individuale, vom înțelege, în adevăratul sens, că totul ne aparține.

Cuceritorii care încearcă să stăpânească lumea prin forța brațelor nu dobândesc nimic altceva decât griji, necazuri și dureri de cap. Zgârciții ce acumulează averi nelimitate sunt doar înlănțuiți de averea lor, neposedând nimic de fapt. Dar cel ce și-a depășit sentimentul atașamentului simte avantajele pe care posesiunile le oferă, fără a mai trăi necazurile pe care le aduce după sine posesivitatea.

Mulți oameni disprețuiesc această învățătură a lui Christos pentru că ei gândesc că fiind „cuminți" nu vor putea obține nimic. Ei gândesc că nici o fericire nu este posibilă dacă nu ești agresiv. Când li se spune să renunțe la ego, să fie blânzi, se tem că vor pierde totul. Dar greșesc. Swami Brahmananda a spus: „Oamenii care trăiesc supuși simțurilor cred că se bucură de viață. Dar ce știu ei despre bucurie? Numai cel cuprinși de binecuvântare se bucură cu drept de viață." Dar nici un argument nu poate dovedi acest adevăr. Trebuie să-l trăiești și numai atunci te vei putea convinge.

Dacă un aspirant spiritual urmează sincer învățăturile lui Christos, el le va găsi foarte practice. El va vedea că furia și repulsia pot fi cucerite prin amabilitate și iubire. Misticul chinez Lao Tzu exprimă acest adevăr spunând: „Printre lucrurile ușoare și slabe, nici unul nu este mai slab ca apa. Dar prin îndepărtarea a ceea ce este de neclintit și puternic, nici unul

nu-i poate fi egal. Ceea ce-i moale cucerește ceea ce-i tare. Rigiditatea și tăria sunt cele care însoțesc moartea. Moliciunea și tandrețea sunt cele care însoțesc viața." Prin dăruirea sinceră a ego-ului lui Dumnezeu, prin a fi „cuminte", putem cuceri totul. Astfel vom moșteni pământul.

Fericiți cei ce flămânzesc și însetează de dreptate, că aceia se vor sătura.

Pentru ce fel de dreptate vrea Christos să fim înfometați și însetați? Este dreptatea care în unele pasaje din Vechiul Testament este sinonimă cu salvarea – cu alte cuvinte, cu izbăvirea de păcat și unirea cu Dumnezeu. De aceea, această dreptate nu este ceea ce noi, în mod obișnuit, înțelegem prin virtute morală și calități, nici binele ca opus răului, sau virtutea ca opusă viciului, ci o dreptate absolută, bunătatea absolută. Foamea și setea după dreptate despre care ne vorbește Christos este chiar foamea și setea de Dumnezeu.

Am spus deja că cei mai mulți dintre noi nu și-l doresc pe Dumnezeu. Dacă ne vom analiza cu atenție, vom vedea că interesul nostru pentru Dumnezeu nu-i nici pe departe la fel de puternic ca interesul nostru pentru cele lumești. Dar și o simplă dorință de a cunoaște Realitatea divină este un început și ne poate duce departe. Trebuie să începem prin voință proprie. Trebuie început prin a învăța cum să-l iubim pe Dumnezeu și prin a ni-L aminti cât mai des cu putință, prin rugăciuni, adorare și meditație. Urmând aceste discipline spirituale, mica noastră dorință de a-L cunoaște se va intensifica până când va ajunge la o foame mistuitoare și la o sete arzătoare.

Acelora care-l întrebau pe Sri Ramakrishna cum să-l realizeze pe Dumnezeu, el le spune: „Plângi pentru el cu inimă tânjitoare și-l vei vedea. După lumina roșiatică a răsăritului apare soarele; la fel, dorul tău va fi urmat de viziunea lui Dumnezeu. El va apărea pentru tine, dacă-l vei iubi, cu tăria următoarelor trei atașamente: atașamentul zgârcitului pentru averea sa, a mamei pentru noul-născut și al

soției credincioase pentru soțul ei. Dorul intens este cea mai sigură cale către viziunea lui Dumnezeu"

Trebuie să învățăm să ne orientăm conștient gândurile și energia către Dumnezeu. Un val urias de gând trebuie să apară în minte înghițind toate celelalte doruri și pasiuni, care ne îndepărtează de țelul nostru spiritual. Atunci când mintea se fixează și se concentrează asupra lui Dumnezeu, ne vom simți plini de „dreptate".

Există o poveste despre un discipol care și-a întrebat îndrumătorul, „Cum aș putea să-l realizez pe Dumnezeu?"

„Urmează-mă", l-a răspuns îndrumătorul, „Îți voi arăta".

S-au dus la un lac și au intrat în el amândoi. Brusc, îndrumătorul s-a aruncat asupra discipolului și i-a presat capul sub apă. După câteva momente, i-a dat drumul întrebându-l: „Spune-mi ce-ai simțit?"

„O, am murit după o gură de aer!"

Atunci îndrumătorul îi spuse: „Atunci când ți-l vei dori la fel de mult pe Dumnezeu, nu vei mai avea mult de așteptat pentru a-l vedea".

Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui.

Unul din aforismele Yoga ale lui Patanjali, părintele psihologiei indiene, corespunde acestei fericiri: „Liniștea neclintită a minții se obține prin cultivarea prieteniei față de cei fericiți, a milosteniei și compasiunii față de cei nefericiți, a bucuriei pentru ce virtuoși și indiferenței către cei ticăloși."

Să fii milostiv este o condiție necesară pentru a putea primi adevărul lui Dumnezeu. Invidia, gelozia, ura – acestea sunt slăbiciuni universale, născute în om. Ele sunt legate de sentimentul ego-ului, născut din ignoranță. Cum este posibil să le depășim? Prin înălțarea unui val de gând opus. Când cineva este fericit, nu trebuie să-l invidiem; trebuie să încercăm să ne unim cu fericirea lui. Când cineva nu este fericit, nu trebuie să ne bucurăm; trebuie să simțin simpatie pentru el și să fim milostivi. Când un om e bun, nu fi invidios. Când cineva este rău, nu-l urî. Fii indiferent față de ticăloși.

Orice gând de ură, chiar și cea numită „dreaptă ură" va naște un val de ură în mintea ta, sporindu-ți ignoranța și neliniștea. Cât timp aceste feluri de gânduri există, nu ne putem gândi la Dumnezeu. Dacă vrem să-l cunoaștem pe Dumnezeu, trebuie să devenim milostivi, asemenea lui Dumnezeu.

Maestrul meu obișnuia să spună: „Care este diferența dintre om și Dumnezeu? Omul, dacă-l rănești o dată va uita toate cele bune ce le-ai făcut pentru el și-și va aminti numai atunci când ai greșit. Dar dacă-l ulți pe Dumnezeu și păcătuiești de sute de ori, el va uita foate greșelile tale în momentul în care, cu sinceritate, te rogi Lui. Păcatul există numai în ochii omului; Dumnezeu nu se uită la păcatul omului."

Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

În orice religie găsim două principii de bază: idealul ce trebuie realizat și metoda realizării. Orice scriptură proclamă adevărul că Dumnezeu există, iar scopul vieții oamenilor este de a-L cunoaște. Orice mare îndrumător spiritual a proclamat că omul trebuie să-l realizeze pe Dumnezeu și să fie renăscut în Spirit. În *Predica de pe Munte* acest ideal este exprimat ca fiind perfecțiunea în Dumnezeu: *Fii perfect, asa cum perfect este Tatăl vostru Cel din ceruri.* Iar metoda pe care Christos o dă este purificarea inimii, care ne va conduce la acea perfecțiune.

Ce este această perfecțiune pe care ar trebui să o avem înainte ca Dumnezeu să ni se dezvălule? Cunoaștem oameni puri, din punct de vedere etic, dar știm că ei nu au avut viziunea lui Dumnezeu. Care este motivul? Viața etică, practicarea neîncetată a virtuților morale, este necesară ca pregătitoare pentru viața spirituală și de aceea este o învățătură fundamentală în orice religie. Dar ea nu ne face capabili să-l vedem pe Dumnezeu. Este asemenea temeliei unei case; dar ea nu este casa.

Care este testul purității? Încearcă să te gândești acum la Dumnezeu, în acest moment. Ce vei observa? Gândul de Dumnezeu, trece prin mintea ta, asemenea unui fulger. Apoi apar multe alte gânduri. Te vei gândi la orice altceva din univers, dar nu la Dumnezeu. Această lipsă de concentrare arată că mintea ta este încă impură, nu este încă pregătită de a avea viziunea lui Dumnezeu. Impuritățile constau din diferite impresii ce s-au adunat din viețile trecute. Impresiile s-au creat și s-au adunat în partea subconștientă a minții, drept consecință a gândurilor și faptelor fiecăruia, iar suma lor totală reprezintă caracterul fiecăruia. Aceste impresii trebuie complet dizolvate pentru a putea considera mintea ca fiind pură. Sfântul Paul, referindu-se la aceasta în *Epistola lui Pavel către Romani* spune: *...transformă-te prin reînnoirea minții.*

După sistemul Yoga, există cinci cauze ale impresiilor minții. Prima este ignoranța, în sens universal, asupra naturii noastre divine. Dumnezeu sălășluiește în noi și de jur împrejurul nostru, dar noi nu suntem conștienți de acest adevăr. În loc să-L vedem pe Dumnezeu, vedem acest univers de nume și forme pe care-l considerăm a fi real – așa cum cineva, în amurg, vede o sfoară, pe care o poate considera, datorită ignoranței sale, să fie un șarpe. A doua este sentimentul ego-ului, proiectat de către această ignoranță, care ne face să ne considerăm pe noi înșine ca separați de Dumnezeu și separați unul de celălalt. Datorită acestui ego apar atașamentele și repulsiile; suntem atrași de un lucru și dezgustați de un altul. Amândouă, dorința și ura, ne sunt obstacole în calea către Dumnezeu. Ce-a de-a doua cauză a impurității mentale este setea de viață, pe care Buddha o numește *tanha*, la care se referă Christos când spune: *Cel ce-și va salva viața, acela o va pierde.* Această agățare de viață, sau, cu alte cuvinte, frica de moarte, este natura noastră a tuturor, buni sau mai puțin buni. Numai sufletul iluminat nu este ignorant, nu are sentimentul ego-ului, nici atașament, nici repulsie și nici frică de moarte; toate impresiile lui mentale s-au risipit.

Dacă Dumnezeu ne-ar oferi acum, în acest moment, iluminarea spirituală, am refuza-o. Chiar căutându-l pe Dumnezeu, într-o clipă suntem trași înapoi de panică, chiar când suntem pe cale de a avea viziunea lui. Instinctiv suntem atrași către viață și către o conștiință superficială, ne temem să le părăsim, chiar dacă părăsindu-le pășim într-o stare de conștiință infinită, care comparată cu starea noastră normală de conștiință este, așa cum se spune în *Bhagavad-Gita*, *asemenea unei nopți întunecoase și visului.*

Swami Vivekananda, unul din discipolii lui Sri Ramakrishna, a fost încă din copilărie foarte dornic să-l cunoască pe Dumnezeu. Totuși, și el a trăit aceeași frică. Când, pentru prima dată, s-a întâlnit cu viitorul său Maestru, Sri Ramakrishna, printr-o simplă atingere, acesta l-a ajutat să aibă o viziune a lui Dumnezeu. Atunci Swami Vivekananda a început să strige: „Ce-mi faci? Mă așteaptă părinții acasă!" Iar Sri Ramakrishna a spus: „O, și tu!" Putem vedea că și acest suflet mare a fost atras spre conștiința universală, de suprafață.

Există multe căi pentru a-ți purifica inima. Așa cum vedem Christos le proclamă prin Predica Sa de pe Munte. Cea mai importantă dintre toate este credința în Dumnezeu. Cu cât ne gândim mai mult la Dumnezeu și ne găsim adăpost în el, cu atât îl vom iubi mai mult, și cu atât mai mult inima se purifică.

Centrarea vieții în jurul lui Dumnezeu este un principiu susținut de orice om sfânt din tradiția iudaică, creștină sau în hinduism. *Stăpânul este puterea și adăpostul meu.* În *Imitația lui Christos* găsim: *Tu ești speranța mea, Tu ești credința mea, Tu ești consolarea mea... mă găsesc infirm și nesigur atunci când mă îndepărtez de Tine.*

Swami Brahmananda și-a instruit discipolii în același fel: „Agață-te de stâlpul lui Dumnezeu". În India copiii, când învață să meargă, mai întâi se prind de un stâlp și apoi încep să se învârtă în jurul lui, neexistând astfel nici un pericol de a cădea. În mod asemănător, atâta vreme cât ne agățăm de Dumnezeu, realizăm că experiențele fericirii și nefericirii sunt trecătoare, prin însăși natura lor. Continuând să ne sprijinim

pe El şi devotându-ne Lui, pasiunile şi poftele, care împiedică viziunea lui Dumnezeu, îşi pierd tăria.

O cale de liniştire şi purificare a minţii este aceea de a ne gândi că suntem deja puri şi divini. Aceasta nu este o amăgire. Dumnezeu ne-a creat după propria Sa asemănare; de aceea puritatea şi divinitatea sunt adevărata noastră natură. Văicărindu-ne mereu că suntem păcătoşi, nu facem decât să ne slăbim pe noi înşine. Sri Ramakrishna obişnuia să spună că, repetând neîncetat „Sunt păcătos", cu adevărat acela devine păcătos. Trebuie să avem o astfel de credinţă, încât să fim capabili să spunem: „Am rostit numele sfânt al lui Dumnezeu. Cum ar mai putea exista vreun păcat în mine?" „Împărtăşeşte-i lui Dumnezeu păcatele tale", spune Sri Ramakrishna, „şi fă legământ să nu le mai repeţi. Purifică-ţi trupul, mintea şi limba prin rostirea numelui Său. Cu cât te apropii mai mult de lumină, cu atât te îndepărtezi de întuneric".

Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Numai iluminaţi prin cunoaşterea unică a lui Dumnezeu devenim, cu drept, fii lui Dumnezeu şi făcători de pace. Este adevărat că şi înainte suntem copiii lui, chiar ignoranţi fiind. Dar când suntem ignoranţi, ego-ul nostru este „necopt", este îndrăznet, şi-l uită pe Dumnezeu. Nu putem primi pacea înainte de a realiza unitatea noastră cu Dumnezeu şi cu toate celelalte fiinţe. În starea de conştiinţă transcendentală (cea numită *samadhi* de către indieni) sufletul iluminat nu are nici un ego. Ego-ul lui s-a topit în dumnezeire. Atunci când starea lui de conştiinţă coboară, el este, din nou, conştient de individualitatea sa; dar acest fel de ego este „copt", adică este acel ego care nu poate crea nici un fel de înlănţuire, nici pentru sine şi nici pentru ceilalţi. În scripturile indiene acest ego „copt" este descris ca fiind asemenea unei sfori arse; aparent este o sfoară, dar nu poate lega nimic. Fără un astfel de ego, Omul-Dumnezeu n-ar putea trăi în formă umană şi

predica. Pe când eram un călugăr tânăr, un discipol direct al lui Sri Ramakrishna mi-a spus: „Sunt momente când mi-e imposibil să-i învăţ pe alţii. Indiferent unde-mi întorc privirea îl văd pe Dumnezeu, purtând diferite măşti, jucându-se în diferite forme. Şi atunci, cine este învăţătorul? Cine este cel ce e gata să înveţe? Dar când mintea mea coboară din acel stadiu, atunci văd slăbiciunile şi greşelile voastre şi încerc să le îndrept."

În *Bhagavata*, o scriptură devoţională indiană, există un pasaj în care se spune: „El, în a cărui inimă Dumnezeu s-a manifestat, aduce pacea şi buna dispoziţie şi bucurie oriunde se duce." El este făcătorul de pace de care vorbeşte Christos în Predica Sa. Îmi aduc aminte de cineva pe care l-am întâlnit, de maestrul meu Swami Brahmananda. Oricine venea în contact cu el putea simţi un fel de fericire spirituală. Şi oriunde s-ar fi dus, aducea cu el o atmosferă de festivitate.

În una din mânăstirile noastre erau mai mulţi tineri, nepregătiţi încă în practicile spirituale, proaspăt ieşiţi de pe băncile şcolii. După ce au stat împreună câteva zile, unele din vechile lor tendinţe au ieşit la iveală, au început să formeze grupuri şi să se certe între ei. Unul dintre călugării seniori a încercat să afle care era motivul. El a vorbit cu fiecare dintre ei şi a aflat de la ei care le erau căpeteniile. Apoi acest călugăr senior i-a scris lui Swami Brahmananda, care era Preşedintele Ordinului Ramakrishna, cum că aceşti tineri nu erau potriviţi pentru viaţa spirituală şi că ar trebui trimişi înapoi de unde veneau. Maestrul meu a răspuns: „Nu lua nici o hotărâre în privinţa aceasta. Vin acolo." Atunci când el a ajuns la mânăstire n-a întrebat nimic pe nimeni. A cerut un singur lucru, şi anume ca toţi acei tineri să mediteze împreună cu el, în fiecare zi. În curând, tinerii au uitat de certurile lor. Întreaga atmosferă s-a înălţat. După două-trei luni, la plecarea sa din mânăstire, totul era într-o perfectă armonie. Nimeni n-a mai trebuit să fie trimis înapoi. Minţile şi inimile aspiranţilor fuseseră transformate.

Prima dată când am ajuns la mânăstirea noastră de la Belur Math, doi băieţi, certându-se, au ajuns la bătaie. Swami

Premananda, stareţul nostru, l-a rugat pe Swami Brahmananda să le spună băieţilor să plece. Maestrul meu l-a răspuns: „Frate, ei n-au venit aici perfecţi. Au venit pentru a dobândi perfecţiunea. Aşa că, ajută-i!" Swami Premananda a răspuns: „Ai dreptate!" Atunci Swami Premananda ne-a adunat laolaltă pe toţi şi ne-a adus în faţa lui Swami Brahmananda. Cu mâinile împreunate l-a rugat pe Maestrul meu să ne dea binecuvântarea sa. Swami Brahmananda şi-a ridicat mâna asupra capetelor noastre, iar noi, rând pe rând, ne-am închinat înaintea lui. Din experienţa mea, pot spune că acea binecuvântare a fost asemenea unei brize răcoroase de primăvară peste un trup încălzit. A fost ceva ce mi-a adus o înălţare lăuntrică. Am uitat de toate necazurile şi inimile ni s-au umplut de iubire. În acest fel, un adevărat făcător de pace ne poate influenţa. Şi atunci când inimile se umplu de bucurie, nu mai există nici o dorinţă de ceartă, pentru că nu există loc decât pentru iubirea pentru Dumnezeu.

Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate, că a lor este împărăţia cerurilor.

Fericiţi veţi fi voi când vă vor ocărî şi vă vor prigoni şi vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, minţind din pricina Mea. Bucuraţi-vă şi veseliţi,
că plata voastră multă este în ceruri,
că aşa au prigonit pe proorocii cei dinainte de voi.

Oamenii de rând nu înţeleg valoarea vieţii spirituale. De multe ori ei îi iau în derâdere pe aspiranţii spirituali, câteodată îi ocărăsc sau chiar încearcă să le facă rău. Dar omul religios nu reacţionează la aceasta. Mintea lui este fixată în Dumnezeu; de aceea el simte unitatea, vede ignoranţa şi este îndurător. Dar chiar dacă este criticat sau rănit, el nu va face nici un compromis; el nu vrea să le facă pe plac oamenilor.

Există o poveste despre un tânăr călugăr care călătorea. Când a obosit, s-a adăpostit sub un pom. A găsit acolo câteva cărămizi pe care şi-i le-a aşezat sub cap, drept pernă. Câteva femei au trecut pe drum, în drumul lor spre râu, unde

mergeau să ia apă. Văzându-l pe călugăr aşezat acolo, una din ele spuse celeilalte: „Uite, tânărul ăsta s-a călugărit, şi totuşi nu poate renunţa la a se odihni fără pernă. Şi-a pus cărămizi în locul ei." Ele şi-au continuat drumul, iar tânărul călugăr, în mintea sa, a gândit: „Au dreptate să mă critice." Aşa că a azvârlit la o parte cărămizile, rezemându-şi capul direct pe pământ. Femeile, la întoarcere, au văzut că el îndepărtase cărămizile şi au exclamat, dispreţuitor: „Ce hal de călugăr! S-a simţit jignit auzindu-ne că am spus că are nevoie de pernă. Acum uite, şi-a aruncat perna!" Atunci călugărul gândi: „Dacă am pernă, oameni mă critică; dacă n-am pernă, nici asta nu le convine. Nu poţi nicicum să le faci pe plac; trebuie să încerc să-i fac pe plac numai lui Dumnezeu."

Nimeni, cu adevărat om de spirit, nu va împlini vreo faptă pentru a face o bună impresie asupra altora, pentru a-şi crea un prestigiu. Dimpotrivă, câteodată simte că chiar dacă ar trebui să meargă împotriva întregii lumi, pentru a-i face pe plac lui Dumnezeu, o va face; nu-i pasă de ceea ce gândesc ceilalţi despre el.

În mod obişnuit, ori de câte ori cineva vorbeşte lucruri rele despre noi, mai degrabă noi încercăm să ne mulţumim ego-ul decât pe Dumnezeu; şi de aceea încercăm să replicăm. Dar făcând aceasta, nu numai că rănim pe altceva, dar ne rănim pe noi înşine; pentru că ori de câte ori suntem nervoşi sau refractari, ne îndepărtăm de la gândul de Dumnezeu. Tocmai de aceea, toţi marii îndrumători spirituali ne-au sfătuit, aşa cum a făcut şi Christos, să nu replicăm, să nu ne opunem răului, ci să ne rugăm pentru cei ce ne ocărăsc şi ne persecută.

Desigur că o non-rezistenţă completă nu este chiar posibilă. Pentru că cei care nu trăiesc în starea de conştiinţă a lui Dumnezeu, este obligatoriu să se opună răului. Pentru el, non-rezistenţa împotriva răului nu va fi o virtute, ci mai degrabă un pretext pentru ipocrizie sau laşitate. Pentru ca cineva să fie capabil să întoarcă şi celălalt obraz, trebuie să fi evoluat spiritual; trebuie să-şi fi purificat inima. Numai un suflet iluminat, unul care-L poate vedea pe Dumnezeu ca

sălășluind în toate ființele, poate avea răbdare, înțelegere și liniște în mijlocul conflictelor și contradicțiilor vieții.

De-a lungul istoriei religiei, găsim astfel de suflete iluminate – sfinți sau încarnări divine – care au trăit idealul non-rezistenței și al înțelegerii prin iertare. Rugăciunea lui Christos pe cruce, *Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac* (Luca 23,34), este unul dintre cele mai celebre exemple. În zilele noastre Sri Ramakrishna a întruchipat același ideal, asemenea celui al lui Christos.

Un călugăr de la templul din Dakshineswar, unde trăia Sri Ramakrishna, era invidios pe Sri Ramakrishna pentru că lui Mathur Babu, cel ce avea grijă de proprietatea templului, Sri Ramakrishna îi era foarte drag și astfel Mathur n-ar fi precupețit nici un efort pentru a-i asigura tot confortul. Acel călugăr credea că Sri Ramakrishna folosea unele vrăji pentru a-l ține sub control pe Mathur. Și în nenumărate rânduri el l-a rugat pe Sri Ramakrishna să-i împărtășească secretul. Maestrul i-a spus de multe ori că nu folosea nici un fel de puteri magice, dar preotul nu l-a crezut. Într-o zi, pe când Sri Ramakrishna era singur în cameră și cufundat în meditație, preotul a intrat în cameră și l-a bătut până la sânge. Ramakrishna n-a spus nimănui aceasta, doar după o vreme, după ce preotul fusese rugat să părăsească templul, din cu totul alt motiv. Când Mathur a aflat aceasta, a exclamat: „Tată, de ce nu mi-ai zis mai demult? Îi tăiam gâtul!" Sri Ramakrishna a răspuns: „Tocmai de asta nu ți-am spus... N-a fost vina lui. El a crezut sincer că te controlez prin vrăji. Eu sunt de vină pentru că n-am fost în stare să-l conving că nu-l adevărat."

Christos ne spune că răsplata celor ce sunt persecutați pentru dreptate este cerul. Și de aceea răsplata oricărui suflet iluminat care nu reacționează în nici un fel la cele ce se abat asupra lui, este spontană, pentru că el știe că cerul este întotdeauna în lăuntrul său la fel cum este și în afara sa. El îl caută pe Dumnezeu, pe Atman, cel ce sălășluiește în inima sa. El îl caută pe Dumnezeu, pe Brahman, cel ce cuprinde întregul univers. El îl adoră pe Dumnezeu în orice ființă.

Oamenii pot crede că sfântul persecutat suferă. Ei nu pot înțelege că mintea lui, absorbită în Dumnezeu, a depășit conștiința fizică, că sfântul a depășit necazurile lumii, chiar trăind în lume. În *Bhagavad-Gita* se spune:

Mintea lui este moartă la atingerea celor exterioare:
Este vie doar la fericirea lui Atman.
Fericirea lui este nepieritoare pentru că inima lui îl cunoaște pe Brahman.

CAPITOLUL II

Sarea Pământului

(Matei 5, 13-37)

Voi sunteți sarea pământului; dacă sarea se va strica,
cu ce se va săra?
De nimic nu mai e bună decât să fie aruncată afară și călcată
în picioare de oameni.

În India, atunci când un discipol vine la un învățător, învățătorul încearcă mai întâi să-l facă să aibă încredere în el însăși și să-l ajute să înțeleagă că sentimente ca slăbiciunea, lașitatea și căderea nu aparțin adevăratei sale naturi. În capitolul doi din *Bhagavad-Gita*, printre primele cuvinte pe care Sri Krishna le adresează lui Arjuna sunt: „Ce-i cu slăbiciunea asta? Nu este demnă de tine... Leapădă-te de lașitatea asta!"

Așa cum poți vedea conținutul unui dulap printr-o ușă de sticlă, tot așa un mare învățător poate privi în inima ta. El nu te condamnă pentru greșelile și slăbiciunile tale. El cunoaște natura umană. Și tocmai pentru că el știe că atunci când tu te simți slab și deprimat nu poți realiza nimic, nu poți crește spiritual, el îți dă încrederea în tine însuți.

Învățătorul nu vede numai ceea ce esti, ci mai ales posibilitățile tale de a te dezvolta. Cu mulți ani în urmă, un tânăr Swami, care urma să părăsească India pentru a merge în America, cu scopul de a ține câteva predici, a mers să-l întâlnească pe Swami Turiyananda. Atunci când acest mare direct discipol al lui Sri Ramakrishna a început să-l laude, tânărul călugăr a protestat: „Dar, Swami, nu am nici una din calitățile pe care tu le ridici în slăvi!" Atunci Swami Turiyananda a spus: „Ce știi tu despre tine? Eu văd ceea ce

vei deveni!" Noi toți avem posibilitatea de a ne scoate la iveală divinitatea potențială din lăuntrul nostru, iar învățătorul ne insuflă încrederea că o putem face.

În același timp, trebuie să ne amintim *Fericiți cei blânzi...* Blândețea și încrederea în sine trebuie să meargă împreună. Credința pe care Christos a insuflat-o ucenicilor săi, numindu-i *sarea pământului* nu este încrederea în sinele inferior, ego-ul, ci încrederea în Sinele Absolut, credința în Dumnezeul lăuntric. Printr-o astfel de credință apare supunerea de sine, lipsa oricărui sentiment egoist.

Sri Ramakrishna a ilustrat aceasta printr-o poveste din mitologia indiană. El povestea cum Radha, prima dintre păstorițe, pe care Krishna o iubea cel mai mult, a devenit, aparent, foarte egoistă. Atunci când celelalte păstorițe s-au dus la Krishna să se plângă de comportarea ei, acesta le-a sugerat să o întrebe pe Radha. „Bineînțeles că am un ego," a spus Radha. „Dar al cui este? Nu-i al meu pentru că orice am îi aparține lui Krishna." Cei ce au încredințat lui Dumnezeu tot ce au sunt lipsiți de ego, în sensul obișnuit. Ei nu pot fi orgolioși sau mândri. Ei au doar o încredere de nezdruncinat în Sinele lăuntric, care este unul cu Dumnezeu.

Această spusă a lui Iisus, *Voi sunteți sarea pământului...* îmi reamintește de una dintre vorbele maestrului meu: „Voi aveți grația lui Dumnezeu, grația de la Guru (îndrumătorul spiritual) și grația celor credincioși lui Dumnezeu; dar din cauza lipsei propriei voastre grații, veți fi îndepărtați." Ce vrea să se spună prin propria grație? Este grația propriei tale minți, aceea de a te strădui să atingi perfecțiunea. Dacă în ciuda tuturor grațiilor care ne-ar putea face *sarea pământului*, ne lipsește grația propriei noastre minți, atunci vom fi *călcați în picioare de oameni*. Trebuie deci, cu toată puterea ființei noastre, să ne străduim a ne încredința lui Dumnezeu din toată inima, pentru ca divinitatea din lăuntrul nostru să se poată manifesta.

Voi sunteți lumina lumii; nu poate o cetate aflată pe un vârf de munte să se ascundă.
Nici nu aprind făclie și o pun sub obroc, ci în sfeșnic, și luminează tuturor celor din casă.

Un mare îndrumător spiritual adună în jurul său suflete pure, pe care le îndrumă, nu numai prin cuvinte, ci și printr-o transmitere a spiritualității. El nu numai că le dă încredere în ei înșiși ci, de fapt, le luminează inimile, făcându-i lumina lumii. Pentru că numai cei care s-au luminat prin unirea cu lumina ce sălășluiește în inimile tuturor, pot deveni lumina lumii. Numai astfel de persoane sunt potrivite pentru a îndruma oamenii și numai ei pot purta mesajul încarnării divine. Atunci când Sri Ramakrishna întâlnea pe cineva ce-și dorea să propovăduiască cuvintele lui Dumnezeu, îl întreba: „Ai misiune de la Dumnezeu?" Numai cei ce l-au văzut au dobândit misiunea lui, comanda lui directă de a propovădui. Religia se degenerează atunci când este răspândită prin cei neiluminați. Se poate ca cineva să fi studiat scripturile, istorie, filozofie – poate fi învățat în teologie, dogmă și doctrine și să țină predici minunate - și totuși să fie mic copil atunci când e vorba de viața spirituală. Pentru a fi capabil să transformi viața altora trebuie mai întâi să fii lumina luminii, să-ți fi aprins propria-ți candelă.

După Vedanta, există două feluri de cunoaștere. Prima, inferioară, este cea academică, cea științifică și filozofică. Cea de-a doua, superioară celei dintâi, este percepția directă a lui Dumnezeu. Cel iluminat de o astfel de cunoaștere nu are nevoie de informații enciclopedice pentru a explica scripturile; el vorbește din experiența sa lăuntrică.

Swami Adbhutananda, unul din discipolii lui Sri Ramakrishna, a fost un astfel de om. Printre frații săi călugări a fost singurul care n-a avut nici o educație. El a venit la Sri Ramakrishna ca servitor și nu știa nici măcar să semneze. Sri Ramakrishna a încercat să-l învețe alfabetul bengali, dar Adbhutananda n-a reușit nici măcar să recunoască prima literă. Și totuși noi cei ce am avut ocazia să-l întâlnim am

putut vedea înțelepciunea acestui om neînvățat. Într-o zi, câțiva călugări tineri au găsit în Upanișade, scripturile indienilor, un pasaj greu de înțeles. Ei n-au putut înțelege direct și au încercat prin tot felul de comentarii să-și explice acel pasaj. În cele din urmă l-au întrebat pe Swami Adbhutananda. Pentru că Swami nu știa sanscrita, călugării i-au tradus pasajul în bengali. Swami s-a gândit o clipă și a exclamat: „Am priceput!" Folosind o simplă ilustrație, le-a explicat, iar aceștia au putut să înțeleagă mesajul acelui pasaj.

Cel ce l-a văzut pe Dumnezeu nu are nevoie de cunoașterea academică pentru a-i învăța pe alții. Inima lui a fost purificată și iluminată, iar lumina sa strălucește și-i face pe cei din jurul său să se simtă bine. El nu trebuie să-și caute discipoli. Sri Ramakrishna obișnuia să spună că atunci când înflorește lotusul albinele se strâng din toate părțile, pentru a-l aduna mierea. „Fă lotusul inimii tale să înflorească!" obișnuia el să spună discipolilor săi.

Când apare un astfel de suflet iluminat și când aspiranții încep să se strângă în jurul său, acestia din urmă nu pot decât să se gândească la Dumnezeu și să-l iubească. În prezența lui ei simt că a-l realiza pe Dumnezeu este foarte simplu. Aceasta este și experiența mea la picioarele discipolilor lui Sri Ramakrishna. Nici nu este greu de înțeles; nu este nici un mister în asta. Ce fel de gânduri îți apar în minte atunci când mergi la un avocat? Gânduri despre treburi legate de legi. Cu un doctor în fața ta începi să te gândești la doctorii și boli. Aceste gânduri răsar pentru că orice persoană creează o atmosferă proprie lui. La fel și cu un om sfânt. Poți nici să nu-l cunoști, lar acesta este testul. Atunci când apari în fața lui, gândul despre Dumnezeu îți răsare în minte – chiar dacă el vorbește de despre altceva.

Pentru a putea simți o atmosferă spirituală trebuie, bineînțeles, ca tu însuți să fii un căutător al adevărului lui Dumnezeu. Dacă nu ești deloc interesat să-l găsești pe Dumnezeu, Iisus Însuși poate să stea în fața ta și tu vei fi orb. Îi vei întoarce spatele așa cum mii de oameni i l-au

întors cu două mii de ani în urmă. Dar dacă ești un aspirant spiritual și ajungi în fața unui suflet iluminat, nu poți decât să-l glorifici pe Dumnezeu, deoarece prin prezența lui simți prezența Tatălui. Aceasta a vrut să zică Iisus spunând:

Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor,
așa încât să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească
pe Tatăl vostru Cel din ceruri.

Și a mai spus:

Să nu socotiți că am venit să stric Legea sau proorocii;
n-am venit să stric, ci să împlinesc.
Căci adevărat zic vouă: Înainte de a trece cerul și pământul,
o iotă sau o cârtă din Lege nu vor trece,
până ce se vor face toate.
Deci, cel ce va strica una din aceste porunci, foarte mici, și
va învăța așa pe oameni, foarte mic se va chema în
împărăția cerurilor; iar cel ce va face și va învăța, aceasta
mare se va chema în împărăția cerurilor.

Aici Iisus vorbește de misiunea pe care o are o întrupare divină. Numită *avatar* de către indieni, iar de creștini, *Fiul lui Dumnezeu.*

Conceptul de *avatar*, atât în filozofia vestică cât și în cea orientală, s-a dezvoltat din Teoria Logosului. În Vest, Teoria Logosului a apărut mai întâi la greci pentru a explica prăpastia dintre om și Dumnezeu, dintre cunoscut și necunoscut. La început Logosul a fost identic cu unul sau altul dintre elementele fizice. Platon a proiectat Logosul ca scop cosmic, Binele Suprem, în care, cele mai puțin importante idei – ca de exemplu Arhetipurile lucrurilor eterne, relațiile, calitățile și valorile – sunt incluse. Mai târziu, stoicii au negat validitatea teoriilor lui Platon despre arhetipurile suprasenzoriale. Ei au perceput principiul rațiunii ca fiind în univers permanent și activ. Filo, contemporan cu Iisus, a combinat rațiunea stoicilor cu transcendența lui Platon și le-a

adăugat la iudaism. El a declarat că Logosul nu numai că este permanent, dar este și transcendental, fiind unul cu Dumnezeu. Autorul celei de-a patra Evanghelii a folosit Teoria Logosului lui Platon ca bază pentru interpretarea vieții lui Iisus și a dat teologiei creștine o nouă viziune. În plus la atribuirea unei reale personalități Logosului, el a subliniat nu numai aspectul creator al Logosului, ci acțiunea sa de mântuire, capacitatea acestuia de a comunica oamenilor spiritualitatea. El a subliniat concepția Logosului drept Cuvânt, mai degrabă decât Rațiune, interpretându-l ca expresie a voinței divine, ca o scurgere a bunătății, puterii, luminii și iubirii lui Dumnezeu. Citându-l pe Sf. Ioan: „La început a fost Cuvântul, și Cuvântul a fost cu Dumnezeu, iar Cuvântul era Dumnezeu... Și Cuvântul era făcut din carne, și trăia printre noi, (iar noi purtăm gloria sa, gloria singurei creații a Tatălui), plin de grație și adevăr." Logosul, „singura creație a Tatălui", era „făcut din carne" prin Iisus Christos.

În *Vede* (cele mai vechi scripturi ale indienilor) găsim pasaje aproape identice cu începutul Evangheliei Sfântului Ioan: „La început a fost Stăpânul Ființelor; cel de-al doilea a fost Cuvântul." „Cuvântul era, cu adevărat, Brahman." După indieni, Brahman, condiționat de maya, puterea sa creatoare (care este baza minții și a materiei), a fost, la început, manifestat drept cuvântul etern și neschimbător, din care evoluează lumea concretă. De aceea pentru indieni Cuvântul este întruchipat în toate ființele, fiecare dintre acestea îl poate realiza direct pe Dumnezeu, prin puterea divină a Cuvântului. Dar, asemenea Sfântului Ioan, indienii mai cred că, într-un anumit sens, Logosul este „făcut din carne" prin avatar – avatarul fiind descendentul lui Dumnezeu, în vreme ce omul obișnuit ascende către Dumnezeu.

Există o diferență importantă între conceptul indian și cel creștin, în ceea ce privește încarnarea divină: creștinii cred că acesta este unic, că Dumnezeu s-a făcut carne, odată pentru totdeauna, numai prin Iisus din Nazaret. Indienii, pe de altă parte, cred că Dumnezeu descende ca om de mai multe ori, în diferite forme și diferite timpuri.

Creștinii, pentru a demonstra aceasta, citează: „Eu sunt calea, adevărul și viața: nimeni nu ajunge la Tatăl decât prin mine." Dar atunci când ajungem să cunoaștem cuvintele altor îndrumători ai lumii găsim declarații asemănătoare, ei declarându-se ca fiind încarnări ale lui Dumnezeu. De pildă, Sri Krishna spune: „Sunt țelul celui înțelept și eu sunt calea." „Sunt sfârșitul căii, martorul, Stăpânul și Susținătorul ei. Eu sunt locul sălașului, începutul, prietenul și refugiul." „Proștii trec orbi pe lângă sălașul formei mele umane; și nu știu nimic de manifestarea mea, despre mine care sunt Stăpânul, sufletul lor." „Umple-ți inima și mintea cu mine, adoră-mă, îndreaptă-ți toate faptele ca ofrandă mie, închină-te și încredințează-te mie. Așternându-ți astfel inima peste mine, și acceptându-mă ca țel peste toate țelurile, vei deveni Ființa mea."

În același mod, și Buddha dezvăluie că este calea: „Voi sunteți copiii mei, iar eu sunt tatăl; prin mine ați scăpat de suferințele voastre. Ajungând la celălalt țărm, îi ajut pe alții să treacă suvoiul; eliberându-mă, sunt 'salvatorul celorlalți; satisfăcându-mă, îi alin pe alții și îi conduc la locul de refugiu." „Gândurile mele sunt întotdeauna în adevăr. Pentru că eu însumi am devenit adevărul. Oricine va înțelege adevărul îl va vedea pe cel Binecuvântat."

Ce putem face? Cuvintelor căruia să le dăm crezare – ale lui Iisus, ale lui Krishna ori ale lui Buddha? Răspunsul este: Dacă considerăm că „eu" sau „al meu" al acestor îndrumători se referă doar la omul istoric, atunci nu vom înțelege niciodată declarațiile lor. Trebuie să înțelegem că atunci când Iisus, Krishna sau Buddha spun „eu" sau „al meu" ei nu se referă la ego, sinele inferior, așa cum fac oamenii obișnuiți. Ei se referă la divinitatea lor, la identitatea lor cu Sinele universal. Ei ne spun că Tatăl, Dumnezeu, este cunoscut prin grația Fiului, a celui întrupat. La indieni aceste declarații nu sunt contradictorii – ele sunt adevărate în mod egal, apărute din aceeași inspirație divină. Tocmai de aceea indienii acceptă pe toți marii fii ai lui Dumnezeu, adorați de diferite religii.

Bineînțeles că validitatea avatarilor nu este dovedită prin faptul că ei declară a fi cale spre iluminare sau salvare. În primul rând, este dovedită prin puterea lor unică de a transmite spiritualitatea și de a transforma viețile oamenilor numai printr-o simplă privire, atingere sau dorință. Iisus și-a manifestat astfel puterea când, suflând asupra discipolilor săi, le-a spus, „Primiți Sfântul Duh." Sri Krishna, de asemenea, l-a dat lui Arjuna puterea de a vedea forma universală a lui Dumnezeu. În al doilea rând, validitatea avatarilor este dovedită prin revelația divinității lor în a transforma. Iisus a apărut în fața Sfântului Petru, Sfântului Ioan și a Sfântului Iacob. Sri Krishna, așa cum apare în cap. XI din *Bhagavad-Gita*, s-a manifestat pentru Arjuna. În viața lui Sri Ramakrishna există întâmplări în care Maestrul i-a ajutat pe discipolii săi să-l realizeze pe Dumnezeu, numai printr-o simplă atingere și prin apariția sa sub forma zeităților preferate de către cei devotați lui.

Dar întrebarea care se pune este de ce ar trebui Dumnezeu să apară mai mult decât o dată? Ce ar urmări prin aceasta? Răspunsul poate apărea din teoria indienilor potrivit căreia, născută din istorie, cultura spirituală se mișcă în valuri, în repetate ridicări și coborâri. După o coborâre în viața spirituală a unei națiuni, atunci când adevărul și dreptatea au fost uitate, se naște un avatar pentru a reaprinde flacăra religiei în inimile oamenilor. Sri Krishna spune:

Ori de câte ori, o Bharata, dreptatea se slăbește,
întărindu-se nedreptatea,
atunci eu mă creez pe mine însumi.
Pentru protecția binelui și pentru distrugerea răului,
pentru stabilirea dreptății, redevin ființă din timp în timp.

Ca pentru a împlini profeția lui Sri Krishna, Buddha a apărut. La nașterea lui Buddha, cultura spirituală în India era în declin; ea consta numai în îndeplinirea ritualurilor și a sacrificiilor, oamenii uitând simplul fapt că religia este

experiență directă. La fel, la apariția lui Iisus, credința iudaică încălca adevărul lăuntric. El a apărut pentru a purifica și a reînvia credința iudaică.

De aceea, din timp în timp, încarnarea divină este necesară pentru a restabili spiritul etern al religiei. Prin exemplul vieții sale, avatarul arată omenirii cum pot deveni perfecți așa cum Tatăl, în ceruri, este perfect. Astfel, avatarul devine pe drept cuvânt calea, adevărul și viața. Dar întotdeauna este același Spirit Suprem care se întrupează ca avatar. Dumnezeu este unul, fără de al doilea. El, ce a apărut ca Sri Krishna, și ca Buddha, a apărut din nou ca Christos și ca alți avatari; numai că și-a ales diferite straie. Pentru a se potrivi nevoilor timpurilor, de fiecare dată venind, Dumnezeu a dezvăluit a nouă caracteristică a Adevărului etern al religiei.

Atunci când se naște un avatar, se întrupează într-un corp uman supus suferințelor și limitelor fizice, ca de pildă foame sau sete, boală și moarte. Dar apariția lui diferă radical de nașterea sufletelor obișnuite. În cuvintele lui Iisus: *Voi sunteți de jos, eu sunt de dincolo.* După indieni sufletele obișnuite sunt născute în consecință cu karma lor (efectele gândurilor și faptelor trecute). Ei se nasc într-o anumită atmosferă, cu aptitudini particulare dictate de dorințele și tendințele create în viețile trecute. Ei sunt produsul evoluției; sunt încătușați de lanțurile necunoașterii și trăiesc sub vraja lui *maya*, puterea de învăluire a lui Brahman, care face ca Realitatea Absolută să apară ca univers de diferite nume și forme. Ei sunt sclavii lui *prakriti*, natura primordială.

Nașterea unui Krishna, a unui Buddha sau Iisus, este rezultatul simplei lor dorințe. Ei nu au karma, nici aspirații sau tendințe trecute. Ei nu cedează dominației lui maya, ci maya li se supune lor. Ei apar în formă umană numai pentru a face bine, din compasiune pentru omenire. Sri Krishna spune:

Sunt nenăscut, lipsit de moarte, Stăpânul tuturor ființelor..
Par a fi născut: este doar o aparență, datorită mayei mele.
Totuși sunt stăpânul naturii mele, puterea care m-a făcut.
Cel care cunoaște natura sarcinii mele și a nașterii mele

sfinte nu se va mai renaște, părăsindu-și corpul vine la mine.

Compară aceste ultime cuvinte cu cele din Biblie: *Dar atâtora câți l-au primit, el le-a dat puterea de a deveni fii ai lui Dumnezeu, chiar și celor ce au crezut în numele lui.*

A adora un Christos sau un Krishna înseamnă a-l adora pe Dumnezeu. Nu înseamnă că adori un om ca pe Dumnezeu, că adori o persoană. Este ca a-l adora pe însuși Dumnezeu, Existența personală-impersonală, în și prin Întrupare; este a-l adora pe el ca unul cu Spiritul etern, transcendent asemenea Tatălui și prezent în inimile tuturor. În acest context, mărturia Sf. Petru despre Christos este deosebit de revelatoare. El a spus: *În el au fost toate împlinirile lui Dumnezeu, iar noi suntem completi în el, care este crelerul tuturor principiilor și puterilor.* O greutate asemănătoare o au și cuvintele Sf. Ioan când spune că același Cuvânt care *a fost la început* și *a fost Dumnezeu* a fost făcut carne în persoana lui Christos. În acest pasaj, autorul celei de-a patra Evanghelii ne reamintește că Maestrul său n-a fost om obișnuit, ci eternul Christos, unul cu Dumnezeu, din vremuri fără de început. Iar această părere pare a fi împărtășită de Iisus, care a spus: *Înainte de a fi Abraham, am fost.*

Pentru un indian Iisus este ușor de a fi acceptat ca încarnare divină și îl adoră fără nici o rezervă, așa cum îl adoră pe Sri Krishna sau pe orice alt avatar își alege. Numai că indianul nu poate accepta că Christos a fost singurul Fiu al lui Dumnezeu. Cei ce insistă să privească viața și învățăturile lui Iisus ca unice sunt sortiți să rămână de neînțeles pentru el. Orice avatar poate fi mult mai bine înțeles prin lumina învățăturilor altor mari vieți și învățături. Nici un avatar n-a venit pentru a contrazice învățăturile celor precedenți lui, ci pentru a împlini religia; deoarece adevărul lui Dumnezeu este un adevăr etern. Sfântul Augustin a spus: *Ceea ce este numită religie creștină a existat în vechime, și nu că n-a existat de la începutul lumii până la apariția lui*

Christos, când adevărata religie, deja existentă, a început să fie numită Cerștinism. Dacă, în istoria lumii, Iisus a fost singura sursă a adevărului lui Dumnezeu, atunci n-ar exista adevăr, pentru că adevărul nu are început, ci doar există. Dar dacă Iisus a împlinit și interpretat Adevărul, atunci putem să-i considerăm și pe cei de dinaintea sa și pe cei ce i-au urmat. Și, de fapt, citindu-i învățăturile, găsim că el însuși și-a dorit ca și noi să împlinim acel adevăr: *și voi să știți adevărul, iar adevărul vă va face liberi.* El a venit, așa cum declară, nu ca să distrugă adevărul etern deja existent, ci pentru a-l împlini. Iar aceasta a fost posibil prin a-l învigora, dându-i o nouă formă.

Mereu și mereu oamenii uită că aceste apariții ale întrupărilor divine sunt menite pentru a fi urmate prin propriile lor vieți. Ei se agață forte tare de litera mesajului avatarului, de forma exterioară a acestuia și pierd din vedere spiritul lui nemuritor. Aceștia sunt cărturarii și fariseii; gardienii geloși ai tradiției învechite. Tocmai de aceea Christos spune:

Căci zic vouă: că de nu va prisosi dreptatea voastră mai mult decât a cărturarilor și a fariseilor, nu veți intra în împărăția cerurilor.

Scribii și fariseii uită prima poruncă, și anume „Iubește-ți Stăpânul tău Dumnezeu cu toată inima, sufletul și mintea ta." Ei au o conduită morală, sunt corecți, în felul lor; dar ei se agață de forme și ceremonii exterioare, ceea ce-l duce la intoleranță, îngustime și dogmatism. Virtutea care depășește corectitudinea cărturarilor și a fariseilor este opusă acesteia. Virtuos este cel ce privește aceste ceremonii și ritualuri, nu ca pe un țel, ci doar ca pe calea de a intra în cer.

Dumnezeu este dincolo de bine și rău. El este binele absolut. Unindu-ne cu el în conștiința noastră, transcendem virtutea relativă. Acest adevăr a fost adesea greșit înțeles. Nu înseamnă că trebuie să ducem o viață imorală pentru că conduita morală stă la baza vieții spirituale. La începutul vieții

spirituale trebuie să ne abținem să-i rănim pe ceilalți, să nu spunem adevărul, să furăm, să ne satisfacem plăcerilor sexuale, să fim lacomi; trebuie să căutăm puritatea fizică și mentală, mulțumirea, autocontrolul și permanenta îndreptare a minții către Dumnezeu.

Dar impulsul de a trăi o viață etică și de a practica discipline spirituale ne apare numai atunci când încercăm să trăim prima poruncă – când vom învăța să-l iubim pe Dumnezeu și ne vom strădui să-l realizăm. Fără acest ideal, moralitatea se deteriorează în afișarea externă a cărturarilor și fariseilor. Respectând prima poruncă, cea de-a doua urmează automat. Când îl vom iubi pe Dumnezeu îl vom iubi și pe cel de lângă noi ca pe noi înșine, pentru că cel de lângă noi este însuși Sinele nostru.

Prin practicarea autocontrolului, prin stăpânirea pasiunilor lăuntrice, ne îndreptăm spre unirea cu binele absolut. Cel ce a ajuns aici nu mai trebuie să discearnă între bine și rău sau să practice autocontrolul. El transcende virtutea relativă și pășește în împărăția cerurilor.

Ați auzit că s-a zis celor de demult: «Să nu ucizi» iar cine va ucide vrednic va fi de osândă.
Eu însă vă zic vouă: că oricine se mânie pe fratele său vrednic va fi de osândă;
și cine va zice fratelui său: netrebnicule, vrednic va fi de judecata sinedriului;
iar cine va zice: nebunule, vrednic va fi de gheena focului.

Nu este destul să urmezi porunca: *nu ucide*. Chiar numai gândul de a ucide, de a urî, este la fel de rău ca și actul în sine. Putem să ne prefacem că nu contează de ceea ce gândim atâta vreme cât ne comportăm corect. Dar când apare testul, ne trădăm, pentru că gândul controlează fapta. Când apare testul, dacă mintea ne este plină de ură, acea furie va fi exprimată prin acte de violență, distrugere și crimă. Putem vorbi despre iubire în amvon, dar aceasta nu ne va ajuta; nu va opri războaiele și cruzimea, atâta vreme cât nu

există iubire în inimile noastre. Iubirea nu apare numai prin simplul fapt că vorbim despre ea sau prin încercarea de a-i impresiona pe ceilalți prin dulcegăriile firii tale. Ea apare numai atunci când ne-am controlat pasiunile lăuntrice și ne-am supus ego-ul. Numai atunci iubirea divină crește în noi și, cu ea, și iubirea pentru cei de lângă noi. Iubirea pentru Dumnezeu se câștigă prin autocontrol. Se pare că am uitat care este țelul vieții – de a-l realiza și vedea pe Dumnezeu. De aici și toate greutățile, de aceea atunci când Iisus ne cere să ne iubin vecinul, nu suntem capabili să o facem, chiar dacă ne-o dorim, pentru că nu știm cum s-o facem.

Nu putem să-l iubim pe Dumnezeu și să-l urâm pe cel de lângă noi. Dacă-l iubim pe Dumnezeu, atunci îl vom simți în oricine altcineva; și atunci cum am putea urî pe cineva? Dacă rănim pe cineva, ne rănim pe noi înșine; dacă ajutăm pe cineva ne ajutăm pe noi înșine. Toate sentimentele de separare, de exclusivitate și ură nu numai că nu sunt morale, ci sunt ignorante, pentru că ele neagă existența vreunui Dumnezeu.

Deci, dacă îți vei aduce darul tău la altar și acolo îți vei aduce aminte că fratele tău are ceva împotriva ta,
Lasă darul tău acolo, înaintea altarului, și mergi întâi și împacă-te cu fratele tău și apoi, venind, adu darul tău.
Împacă-te cu pârâșul tău degrabă, până ești cu el pe cale, ca nu cumva pârâșul să te dea judecătorului, și judecătorul slujitorului și să fii aruncat în temniță.
Adevărat grăiesc ție: Nu vei ieși de acolo până ce nu vei fi dat cel de pe urmă ban.

Până ce nu vom deveni unul cu Dumnezeu, este absolut normal să avem neînțelegeri și tot felul de certuri cu ceilalți. Dar nu trebuie să păstrăm resentimentul, deoarece acesta ne mănâncă inima asemenea cancerului. Christos, care, asemenea tuturor îndrumătorilor spirituali veritabili, a fost un mare psiholog, ne-a sfătuit să ne împăcăm cât de repede cu putință cu fratele nostru, înainte de a ne oferi darul lui

Dumnezeu. Oricine meditează va înțelege imediat ce vrea să spună prin aceasta.

Să presupunem că cineva te-a rănit și ești supărat. Ce se va întâmpla când vei începe să meditezi? Rugăciunea și meditația concentrează mintea și intensifică emoțiile. Gradat, mușuroiul de supărare devine munte de furie. Imaginația ta începe să construiască lucruri îngrozitoare despre acea persoană. Vei vedea că nu ești capabil să te rogi sau să meditezi, nu poți să te apropii de Dumnezeu, atâta vreme cât nu ai făcut pace cu acea persoană. Există însă numai o cale și anume aceea de a încerca să-l vezi pe Dumnezeu în toate ființele și să-i iubești pe toți. Dacă ești supărat pe fratele tău, roagă-te pentru el așa cum te rogi pentru tine însuți – roagă-te ca voi amândoi să creșteți în înțelegere și iubire pentru Dumnezeu. Păstrând în inima ta supărarea si furia, ele te vor răni atât pe tine, cât și pe fratele tău.

În Buddhism și Vedanta se spune ca înainte de a te ruga pentru tine trebuie să te rogi pentru ceilalți. Se cere să trimiți mai întâi, un gând de bunăvoință către toate ființele, înainte de a te încredința lui Dumnezeu. O astfel de atitudine reprezintă un pas important pentru obținerea sentimentelor de iubire pentru toți cei ce ne înconjoară.

Împacă-te cu părâșul tău degrabă, până ești cu el pe cale... Christos ne spune că nu trebuie să ne pierdem timpul și energia în certuri și resentimente, ci trebuie ca degrabă să ne reîntoarcem la gândul pentru Dumnezeu. Scopul vieții noastre este acela de a-l realiza pe Dumnezeu; tocmai de aceea trebuie să ne menținem în conștiința lui cu cât mai puține și mai scurte întreruperi. *Renunță la toate vorbele goale*, ne spun Upanișadele, *gândește-te doar la Atman.*

Dorința de a aduce argumente și de a te certa este dovada ego-ului. Dacă vrei să-l cunoști pe Dumnezeu, trebuie să-ți stăpânești ego-ul și să fii umil cu tine însuți – nu cu adversarul tău, ci cu Dumnezeul care sălășluiește în el. Nu trebuie niciodată să renunți în fața unui adversar pentru că te temi de consecințele ce s-ar ivi din nepotrivirea de opinii; aceasta ar fi lașitate. Dar învață să discerni între

principii și opinii. Un proverb hindi spune: „Spune «da, da» oricui, dar păstrează-ți poziția ta cu fermitate." Nu face compromisuri cu ideile și principiile tale. Dar atunci când e vorba de opinia ta, apreciază opiniile diferite de ale tale, și mai mult, acceptă-le dacă merită. Swami Turiyananda obișnuia să spună: *Încăpățânarea nu-i tărie. Mai degrabă ascunde slăbiciunea. Puternic e cel ce-l flexibil ca arama, dar care nu se rupe. Puternic e cel ce poate trăi în armonie cu mulți și este atent la opiniile diferite de ale lui.* Dacă ești intolerant la opiniile altora și te încăpățânezi să ți-o ții pe-a ta, vei suferi consecințele până ce *vei fi dat cel de pe urmă ban.*

Ați auzit că s-a zis celor de demult:
«Să nu săvârșești adulter».
Eu însă vă spun vouă: Că oricine se uită la femeie, poftind-o,
a și săvârșit adulter cu ea în inima lui.
Iar dacă ochiul tău cel drept te smintește pe tine, scoate-l și
aruncă-l de la tine, căci mai de folos îți este
să piară unul din mădularele tale,
decât tot trupul tău să fie aruncat în gheenă.
Și dacă mâna ta cea dreaptă te smintește pe tine, taie-o și o
aruncă de la tine, căci mai de folos îți este
să piară unul din mădularele tale,
decât tot trupul tău să fie aruncat în gheenă.
S-a zis iarăși: «Cine v-a lăsa pe femeia sa,
să-i dea carte de despărțire».
Eu însă vă spun vouă: că oricine va lăsa pe femeia sa,
în afară de pricină de desfrânare,
o face să săvârșească adulter,
și cine va lua pe cea lăsată săvârșește adulter.

Aici Iisus ne vorbește despre nevoia de a ne stăpâni, de supravegherea mentală a pasiunilor, în mod special a desfrânării. Numai controlul asupra faptelor de desfrânare nu va fi destul; și gândurile pofticioase trebuiesc supravegheate.

Există, desigur, mulți îndrumători care ar spune: „Da, cu adevărat, suntem de acord, controlul lăuntric este necesar.

Tinerii trebuie să se autocontroleze." Dar foarte puțini din acești îndrumători ar putea spune și de ce un astfel de autocontrol ar fi necesar. Tocmai de aceea tinerii de azi încep să-i suspecteze că ei ar urî plăcerea pentru că sunt prea bătrâni ca să se mai bucure de ea. Tinerii spun: „Ce te interesează ce facem, atâta vreme cât ceea ce facem nu produce nici un rău nimănui?" În această privință ei sunt complet onești și sinceri.

Nu are nici un rost să le spunem că plăcerile lor sunt ticăloase sau că e rău să fii fericit, pentru că nimeni nu ne va da crezare: ei vor înțelege instinctiv că minți. Vorbind despre păcat, ei te vor nesocoti. Dacă te oprești să-i mai consideri păcătoși și începi să le spui că Dumnezeu sălășluiește în lăuntrul fiecăruia; dacă le vorbești de realizarea lui Dumnezeu și le explici că drumul către realizare este greu, dar provocator, asemenea antrenamentului sportivilor; dacă le explici că prin a-și irosi forțele pierd cea mai mare plăcere a vieții, o bucurie mult mai mare ca orice altă plăcere a vieții - atunci le vei vorbi pe limba pe care ei o înțeleg. Ei vor fi sceptici, dar câțiva dintre ei vor vrea să guste viața spirituală pentru ei înșiși.

Idealul abstinenței a fost atât de greșit înțeles astfel încât oricine îl consideră ceva negativ, ca „nu face". „Nu fi nestăpânit" ni se spune în biserică. De aceea, pentru cei mai mulți oameni, care urăsc instinctiv ideea de „nu face asta", această idee a devenit lipsită de atracție, asociată cu reprimare, mohorâre și lașitate; în vreme ce ideea de a fi nestăpânit devine din ce în ce mai atractivă, fiind asociată cu libertate, distracție și curaj. Această înțelegere teribilă și distructivă, necorectată, va putea otrăvi viața întregii societăți. Până ce tinerii nu vor înțelege adevărata legătură dintre stăpânirea de sine și viața spirituală, își vor risipi puterile, vor pierde posibilitatea creșterii spirituale și prin ea, adevărata creativitate, adevărata trezire.

Stăpânirea de sine nu este reprimare; este înmagazinarea energiei și folosirea ei pentru un scop mai bun. Nu este un țel final dar este o cale importantă de a ne

elibera mintea din pasiunile tulburătoare și pentru păstrarea ei, a minții, în conștiința lui Dumnezeu. Energia sexuală înmagazinată devine energie spirituală. Pentru cel ce se stăpânește, creșterea spirituală apare repede și ușor.

Mulți consideră că stăpânindu-se vor pierde cea mai mare plăcere ce le-o poate oferi viața: cei mai ciudat este că ei nu vor pierde nimic făcând astfel. În timp ce energia sexuală este înmagazinată și este transformată vor simți o mult mai mare plăcere, nouă, crescând din lăuntrul lor; iar aceasta apare din ajungerea lor din ce în ce mai aproape de Dumnezeu.

În *Bhagavad-Gita* este descrisă starea mentală a celui ce se autocontrolează:

Apa se varsă continuu în ocean,
dar oceanul nu este niciodată tulburat:
Dorința apare în mintea celui ce a văzut,
dar el nu este niciodată tulburat.
Cel ce a văzut cunoaște pacea:
Cel ce-și stăpânește propria voluptate
Nu poate cunoaște pacea niciodată.
Cel ce a uitat dorința cunoaște pacea.
El trăiește fără dorințe:
Eliberat de ego, lipsit de mândrie.

Omul obișnuit gândește că pacea *celui ce a văzut* este asemenea păcii din mormânt. Dimpotrivă, este o experiență de fericire supremă și statornică, care, comparată cu satisfacția trecătoare cunoscută în lumea simțurilor, este insipidă și fără valoare. Dacă vrem o pace statornică, atunci trebuie să ne îndreptăm către Dumnezeu. Cu cât vom fi mai devotați lui, cu atât vom găsi că dorința pentru mulțumirea simțurilor ne va părăsi; iar castitatea și alte virtuți vor apărea de la sine.

Abstinența pe toată perioada vieții este numai pentru cei ce s-au încredințat lui Dumnezeu în întregime, asemenea ucenicilor lui Christos. Ei au fost ucenicii iar Maestrul lor i-a

învățat cum să devină învățători de oameni. Tocmai de aceea el a subliniat că trebuie să se stăpânească în gând, cuvânt și faptă. Ei au trebuit să înlăture orice obstacol din calea lor, orice poftă a minții și să renunțe la orice i-ar fi putut ispiti. Iisus a știut că învățăturile sale nu pot urmate de toți și de aceea a spus (Matei 19:12):

Că sunt fameni care s-au născut așa din pântecele mamei lor; sunt fameni pe care oamenii i-au făcut fameni, și sunt fameni care s-au făcut fameni pe ei înșiși, pentru împărăția cerurilor. Cine poate înțelege să înțeleagă.

Pofta există în minte și trebuie depășită prin supravegherea minții, dar nu în mod negativ. Gândind la pofte în timp ce te străduiești să te abții de la fapte nu înseamnă autocontrol. Aceasta este doar reprimare. Nu te va ajuta să-ți purifici mintea, ci doar te va slăbi. Adevăratul autocontrol, sau supravegherea lăuntrică, este câștigată numai dacă omul se face pe sine eunuc de dragul împărăției cerului; numai dacă sunt abstinenți pentru că au cunoscut plăcerea lumească ca fiind lipsită de gust și goală, în comparație cu fericirea lui Dumnezeu.

Ați auzit ce s-a zis celor de demult:
«Să nu juri strâmb, ci să ții înaintea
Domnului jurămintele tale».
Eu însă vă spun vouă: Să nu vă jurați nicidecum, nici pe cer,
fiindcă este tronul lui Dumnezeu,
Nici pe pământ, fiindcă este așternut al picioarelui Lui, nici pe
Ierusalim, fiindcă este cetate a marelui Împărat,
Nici pe capul tău să nu te juri, fiindcă nu poți să faci un fir de
păr alb sau negru.
Ci cuvântul vostru să fie: Ceea ce este da, da; și ceea ce
este nu, nu;
Iar ceea ce e mai mult decât aceasta, de la cel rău este.

Sri Ramakrishna obișnuia să spună că Dumnezeu râde în două ocazii. Râde o dată când doi frați se ceartă pe pământ

și-l împart între ei, declarând, „Partea asta e a mea și partea aia e a ta." Dumnezeu râde, spunându-și „Întreaga lume e a mea și ei se ceartă spunându-și, 'Partea asta-i a mea și partea aia-i a ta!' Dumnezeu râde din nou atunci când doctorul spune mamei, îndurerate de boala copilului ei, „Nu te teme, îți voi vindeca copilul". Doctorul nu își dă seama că nimic nu poate salva copilul dacă voia lui Dumnezeu este ca el să moară.

Aici Christos ne spune același lucru. Chiar dacă omul nu poate face *un fir de păr alb sau negru,* el se crede pe sine cel ce face, cel ce înfăptuiește. El își afirmă ego-ul, uitând că puterea pe care o folosește în fiecare gând sau fiecare faptă este doar puterea lui Dumnezeu, și că este cerul lui Dumnezeu, tronul lui Dumnezeu, pământul lui Dumnezeu, ceea ce încearcă să uzurpe. De aceea Christos ne spune, *să nu vă jurați nicidecum,* pentru că, jurând, îți afirmi ego-ul.

Cu adevărat, oamenii spirituali nu planifică nimic, „voi face asta, voi face aia". Închinându-și ego-ul lui Dumnezeu, primul lor gând este „dacă vrea Dumnezeu..." Smerenia lor e provocată din realizarea că Dumnezeu și puterea lui lucrează prin noi și noi suntem instrumentele lui. Aceasta este, de fapt, experiența trăită de sfinți. Un om sfânt mi-a spus odată că a trăit pentru o perioadă de timp cu sentimentul că orice pas făcut a fost condus de puterea lui Dumnezeu.

„Nu eu, nu eu, ci tu, o, Doamne!" Cu cât suntem mai stăpâniți de această idee, cu atât renunțăm la gândul de sine și cu atât va fi mai mare dobândirea păcii noastre.

CAPITOLUL III

Nu vă împotriviți răului

(Matei 5, 38-47)

Ați auzit că s-a zis: «Ochi pentru ochi și dinte pentru dinte».
Eu însă vă spun vouă: Nu vă împotriviți celui rău; iar cui te
*love**ș**te peste obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt.*
*Celui ce vole**ș**te să se judece și să-ți la haina,*
lasă-l și cămașa.
Iar de te va sili cineva să mergi o milă, mergi cu el două.
*Celui care cere de la tine, dă-i; și de la cel ce vole**ș**te să se*
împrumute de la tine, nu întoarce fața ta.
*Ați auzit ce s-a zis: «Să iube**ș**ti pe aproapele tău*
*și să urăș**t**i pe vrăjmașul tău».*
Iar eu vă zic vouă: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe
cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă
pentru cei ce vă vatămă și vă prigonesc,
Ca să fiți fii Tatălui vostru Celui din ceruri, că El face să
răsară soarele peste cei răi și peste cei buni și trimite ploaie
peste cei drepți și peste cei nedrepți.
Căci dacă iubiți pe cei ce vă iubesc, ce răsplată veți avea?
Au nu fac și vameșii același lucru?

Cel mai mare adevăr propovăduit de toți marii îndrumători spirituali ai omenirii este că trebuie să ne iubim dușmanii și să nu ne împotrivim răului. De pildă, Buddha a spus:

> Dacă un tâlhar periculos te-ar tăia bucăți, mădular cu mădular, cu fierăstrăul, chiar și atunci cel ce va da curs furiei nu-mi va urma învățătura. Chiar și atunci e de datoria ta să-ți păstrezi inima nemișcată, niciodată să nu-ți iasă vreun cuvânt urât de pe buzele tale, ci întotdeauna să sălășluiești în compasiune și

bunăvoință, fără urmă de ură în inima ta, cuprins de gânduri radiind de iubire pentru tâlhar (care te torturează), și să trimiți întregii lumi gândurile tale de iubire – gânduri măreție, de nemăsurat, în care nu există ură sau urmă de dăunare.

Dar chiar dacă neîmpotrivirea la rău a fost predicată de orice mare religie, cei mai mulți dintre oameni o găsesc de neînțeles și de neurmat. Este semnificativ faptul că Iisus, după ce dă această învățătură, continuă să spună: *Fiți, dar, voi desăvârșiți* ... Cu alte cuvinte, urmând această pildă, vom ajunge la perfecțiune. Și, cu drept, numai cine este perfect, cel ce a realizat uniunea cu Dumnezeu, cel ce este capabil să vadă existența divină în toate ființele, își poate întoarce și celălalt obraz și trăi în iubire universală. Pentru cel ce a atins această perfecțiune, non-rezistența este o revărsare spontană a experienței sale de Dumnezeu.

Se cunosc persoane care au urmat aceasta, chiar în epoca noastră. Odată, maestrul meu, Swami Brahmananda, în Brindavan, oraș legat de copilăria lui Krishna, a început o perioadă de ascezǎ. Pe când stătea în meditație, un străin s-a apropiat și a lăsat o pătură lângă el. Câteva minute mai târziu, un alt străin s-a apropiat și, luând-o, a fugit. Swami Brahmananda nici n-a mișcat. Zâmbind pentru sine a privit jocul divin.

Pavhari Baba, un sfânt indian din secolul al XIX-lea, a surprins într-o zi un hoț furând ceva din ashramul său. Hoțul, văzându-l s-a speriat și aruncând tot ceea ce adunase într-o bocceluță, a luat-o la fugă. Pavhari Baba a ridicat-o și, luând-o la fugă după hoț, a pus bocceluța la picioarele lui implorându-l s-o ia. Eliberat de orice sentiment de ego, sau de posesiune, Pavhari Baba simțea că totul îi aparține lui Dumnezeu; și el chiar îl vedea pe Dumnezeu în orice ființă, deci și în hoț. Hoțul, printre altele, mai târziu a devenit discipolul lui Pavhari Baba.

O nerezistență completă este rară, pentru că numai puțini vor să ajungă la o astfel de înălțime spirituală, care îi poate

ajuta să o urmeze. Există diferite stagii spirituale în oameni. Chiar dacă toți oamenii ar avea posibilități egale, din cauza temperamentelor și tendințelor lor diferite, nu pot ajunge la același nivel spiritual. Varietatea și unitatea în varietate este legea creației. Îndepărtează varietatea și lumea va dispărea. Momentele nașterii și ale morții, însăși viața, contrazic orice teorie de egalitate și uniformitate. Fără îndoială, toți oamenii merită să aibă posibilități egale. Dar când se ajunge la problema binelui și răului, diferențele dintre oameni trebuie luate în considerare: ei le întâmpină în mod diferit.

Aceste diferențe dau naștere la probleme serioase în comportamentul oamenilor. Paul Elmer More, în articolul său „Baza religioasă a Umanitarismului" a încercat să rezolve câteva din aceste probleme făcând distincție între virtuțile lumești și cele spirituale. El a spus: „A aplica legile spiritualui la activitățile lumii este, pe de o parte, o profanare și o degradare a religiei și, pe de altă parte, o tulburare și o dezorganizare a ordinii sociale." El declară că întâlnindu-i pe cei ce nu sunt inspirați de virtuțiile religioase, nu putem, în relațiile noastre cu ei, să urmăm virtuți ca umilința și neîmpotrivirea, în formele lor cele mai înalte; pentru că prin aceasta întreaga structură a societății ar fi subminată. În locul acestora ar trebui urmate virtuțile cardinale sau ale lui Aristotel de justiție, cumpătare, prudență și curaj.

Vedanta merge mai departe decât a ajuns Dr. More în recunoașterea diferențelor etice și de comportare. În Vedanta există credința fundamentală cum că singura Realitate, Dumnezeu, sălășluiește în inimile tuturor ființelor. Dar Dumnezeu nu este manifestat în aceeași măsură în toate ființele, și nici ființele, nu trăiesc, în mod egal, întru Dumnezeu. Vedanta acceptă că societatea are o ierarhie. Swami Vivekananda spune:

> Ne sunt deschise două căi – calea celui ignorant, care consideră că există un singur drum către adevăr și restul ar fi false – și calea celui înțelept, care acceptă că, în funcție de constituța mentală și de locul unde trăim,

datoria și moralitatea poate fi diferită. Cel mai important lucru este să acceptăm ierarhia îndatoririlor și a moralității, faptul că datoria cuiva într-un anumit stadiu al vieții și în anumite condiții nu este și nu va fi datoria altuia.

De aceea, în loc de a trage o linie între virtuțile morale și cele spirituale, așa cum a făcut dr. More, Vedanta indică existența unei ierarhii de virtuți – virtuți care diferă în funcție de condiții și de tipurile de oameni. Totuși aceasta nu înseamnă că legea universală a neîmpotrivirii și a non-violenței ar trebui adaptată temperamentului individual; pentru că cel mai înalt țel spiritual al vieții ar trebui avut în vedere de către toți oamenii. Dar în același fel trebuie să se ia în considerare și faptul că există diferite niveluri de conștiință ale ființelor, astfel încât oricine poate să fie ajutat treptat pentru ca, mai devreme sau mai târziu, să ajungă la acest țel.

De aceea neîmpotrivirea este recunoscută de Vedanta ca fiind cea mai înaltă virtute, dar nu se așteaptă ca toți oamenii, în orice circumstanță, să o trăiască în forma sa cea mai înaltă. Dimpotrivă, Vedanta spune că pentru anumiți oameni este nevoie să se împotrivească răului și prin aceasta să dobândească tăria morală de a nu se împotrivi. Să luăm exemplul unuia slab sau leneș care nu se va împotrivi și care nu va face nici un efort de a nu se împotrivi. Într-o astfel de situație, există oare vreun merit în a nu te împotrivi? Și să luăm exemplul altuia care știe că, dacă vrea, poate îndepărta răul dintr-o sufiare, și totuși nu o face, ci își binecuvântează dușmanul. Vivekananda spune: „Cel care din slăbiciune nu se împotrivește face o greșeală, și de aceea nu va avea nici un beneficiu din aceasta; iar un altul va greși prin a se împotrivi." Trebuie să dobândim puterea de a rezista; având-o, putem renunța la ea. Numai atunci neîmpotrivirea devine o virtute. Dacă suntem leneși și slabi și pretindem că suntem îndemnați de motive mărețe, nu suntem demni de nici o laudă. Despre neîmpotrivirea derivată din tărie Swami Vivekananda spune: „...această

neîmpotrivire este cea mai mare manifestare a puterii, iar ceea ce este numit rezistență la rău este doar un pas înspre acea putere."

Odată, un tânăr discipol al lui Sri Ramakrishna, intenționând să-și viziteze Maestrul traversa, cu barca, Gangele. Unii dintre pasageri vorbeau împotriva lui Sri Ramakrishna, spunând că el nu era un om al renunțării, ci un om ce se bucura de plăcerile lumii. Discipolul, auzind aceasta a protestat, dar pasagerii nu l-au băgat în seamă, ci și-au continuat discuția. Discipolul s-a înfuriat foarte tare, a sărit în picioare și a început să-i sperie că răstoarnă barca. Oamenii s-au speriat și l-au cerut iertare. Nu s-a mai rostit nici un cuvânt împotriva lui Sri Ramakrishna. Mai târziu, el i-a povestit toate acestea lui Sri Ramakrishna, iar Maestrul n-a fost deloc fericit de toate acestea. „Fii indiferent la ce spune lumea. Gândește-te ce crimă puteai face din cauza furiei." L-a sfătuit să nu fie violent în nici o împrejurare.

Totuși, cu o altă ocazie, un alt discipol traversa cu barca Gangele când a auzit vorbindu-se lucruri împotriva lui Sri Ramakrishna. Discipolul s-a întristat, dar fiind o fire blândă, a decis că ei nu sunt de condamnat; că vorbeau astfel pentru că nu-l cunoșteau personal pe Sri Ramakrishna. A rămas tăcut gândindu-se că nu poate face nimic. Spunându-i lui Sri Ramakrishna, s-a așteptat ca Maestrul să râdă, dar acesta l-a dezaprobat: „Cum!" a exclamat. „Ești discipolul meu și accepți ca oamenii să-și bată joc de mine în prezența ta?"

Sfaturile lui Sri Ramakrishna par a se contrazice, dar motivul a fost că avea de-a face cu două feluri de personalități diferite. El a dorit să corecteze agresivitatea celui ce era pregătit a învăța neîmpotrivirea și să corecteze timiditatea celui pregătit a învăța să se „împotrivească răului".

Atunci când vom putea înțelege că îndatoririle și comportamentul fiecăruia diferă pentru a se potrivi tipurilor diferite de indivizi și împrejurărilor diferite, vom vedea motivul pentru care Krishna îl îndeamnă pe Arjuna la luptă, în timp ce Christos, în Predica Sa, își îndeamnă ucenicii să nu se împotrivească. În Predica de pe Munte, Christos, vorbind

unor călugări, îi îndeamnă la neîmpotrivire; el le vorbește înconjurat fiind de o atmosferă de pace și liniște. Mesajul din *Bhagavad-Gita* este dat de Sri Krishna pe câmpul de luptă unui discipol laic, un luptător. Arjuna n-a atins iluminarea spirituală care l-ar permite să renunțe la acțiune. Datoria sa este să lupte, datorie dictată de caracterul său, dobândit din gândurile și faptele sale anterioare. De aceea Sri Krishna îi spune: „Firea ta te îndeamnă la faptă." Krishna a înțeles că abținerea lui Arjuna la a ucide nu vine dintr-o realizare spirituală ci din lașitate. El știe că Arjuna va putea în cele din urmă să atingă cel mai înalt adevăr spiritual nu eschivându-se de la datoria sa, ci prin împlinirea ei, prin iubire și încredințare lui Dumnezeu.

Este adevărat că din punct de vedere transcendental nu există datorie, faptă și nici un univers fizic de nume și forme – ci numai Brahman, Absolutul. Înainte însă de a ne uni cu Brahman în conștiința noastră ne folosim de valori relative. Tocmai de aceea Sri Krishna îl îndrumă pe Arjuna, de altfel foarte avansat spiritual, să urmeze calea faptei, de la inerție până la iluminare. Dacă vrem să avem o creștere spirituală, trebuie să pornim exact de la stadiul în care ne aflăm.

Dar încă rămâne problema: cum am putea aplica pilda neîmpotrivirii în viața noastră? Un devot laic l-a întrebat odată pe Sri Ramakrishna ce ar trebui să facă dacă o persoană răuvoitoare l-ar răni, iar Maestrul i-a spus următoarea parabolă:

A fost odată un om sfânt care a venit în sat. Sătenii l-au avertizat că n-ar trebui să meargă într-o anumită direcție, pentru că acolo trăia un șarpe veninos, care omorâse mulți oameni. „Nu-mi va face nici un rău", a zis omul și și-a continuat drumul. Cum era de așteptat, șarpele s-a apropiat, și-a înălțat capul, șuierând, gata să-l atace; dar ce a văzut? Omul se prosternase umil la dinaintea lui și l-a sfătuit să renunțe la ideea de a mușca și omorî. Urmându-i instrucțiunile acestuia, primind astfel inițierea în viața spirituală împreună cu o mantră, s-a târât în scorbura unde trăia și a început să se roage și să mediteze, iar omul și-a

continuat drumul. Curând, băieții din sat au descoperit ce schimbare apăruse în șarpe. Înțelegând că nu mai era periculos, îl atacau cu clomege și pietre ori de câte ori acesta ieșea afară din scorbura în care trăia, iar șarpele nu reacționa în nici un fel. După o vreme șarpele a slăbit atât de tare încât cu greu mai putea să se târască. Ieșea numai câteodată, doar noaptea, pentru a-și căuta câte ceva de mâncare.

Data viitoare când omul sfânt a mai trecut prin sat, i s-a spus că șarpele murise. „Imposibil", a spus omul. „Nu poate muri înainte de a culege fructul sfânt al mantrei cu care a fost inițiat." Apoi s-a îndreptat spre scorbura unde stătea șarpele și-a început să-l strige. Auzind vocea Maestrului său, șarpele ieși șerpuind, mutilat de rănile ce le primise și îngrozitor de slab, pentru că nu putea să-și procure destulă hrană. Omul l-a rugat să-i spună motivul înfățișării sale. „Maestre", a răspuns șarpele, „tu mi-ai cerut să nu mai fac nici un rău nimănui. Am trăit cu fructe și frunze. Poate ăsta e motivul că sunt atât de slab." Șarpele dobândise capacitatea de a ierta și uitase complet de băieții care aproape îl omorâseră în bătaie. Omul a spus: „Nu, cred că altul este motivul pentru care arăți în felul acesta. Amintește-ți." Atunci șarpele și-a reamintit: „O da, câțiva băieți din sat m-au bătut, dar nu i-am mușcat. Am zăcut liniștit și am suportat toate torturile lor." Șarpele se aștepta să fie lăudat că nu s-a împotrivit răului, dar, spre surprinderea sa, omul s-a înfuriat: „Ce prost ești!", a țipat la el. „Ți-am zis să nu-i muști doar. Ți-am spus oare să nu-i șuieri?

Laicii, care-și trăiesc viața în societate, trebuie, din când în când, să șuiere, pentru a se apăra. Cel bleg, care se lasă înșelat și păcălit, este prost, nu sfânt. Dar chiar dacă omul trebuie să se apere, niciodată nu trebuie să fie răutăcios și răzbunător. Poate șuiera, dar nu trebuie să arunce veninul. Călugării trebuie să se străduiască să practice neîmpotrivirea la cel mai înalt grad al său.

Credinciosul care persevera pe cale spirituală atinge punctul în care neîmpotrivirea în gând, cuvânt sau faptă sunt

firești pentru el. Atunci, cel cu mintea absorbită în Dumnezeu și inima purificată de credință, va face automat ceea ce Christos i-a cerut – să-și iubească dușmanul, să binecuvânteze pe cel ce-l blestemă, să facă bine celor ce-i fac rău și să se roage pentru cei ce-l persecută. Atunci el va fi, cu drept, copilul Tatălui ceresc.

CAPITOLUL IV

Fiți, dar, voi desăvârșiți

Fiți, dar, voi desăvârșiți, precum Tatăl vostru Cel ceresc desăvârșit este.

Prin aceasta Iisus ne comunică motivul central al Predicii Sale de pe Munte, dezvăluindu-ne scopul vieții omului. Același motiv există în inima oricărei religii: caută perfecțiunea! Realizează-l pe Dumnezeu!

În lumea obiectelor fizice, sau a țelurilor intelectuale și morale, ne-am făcut, fiecare dintre noi, o idee despre ce poate însemna perfecțiunea, chiar dacă standardul individual poate fi diferit. Ce trebuie înțeles prin perfecțiune divină? Atâta vreme cât mintea noastră sălășluiește în lumea relativă – în timp, spațiu și cauzalitate – nu putem înțelege ce este această perfecțiune, pentru că ea este absolută. Putem avea o idee vagă cum că s-ar referi la o stare de desăvârșire, de pace statornică și împlinire. Orice ființă umană își dorește să găsească împlinirea și perfecțiunea – în relațiile cu alți oameni, în ceea ce face, în orice sferă a vieții. Dar chiar atingându-și țelurile pe care lumea ți le poate oferi, omul tot nu este mulțumit. Poate fi înconjurat de o familie bună, prieteni buni, poate avea averi și sănătate, frumusețe și faimă, și totuși omul continuă să fie urmărit de un sentiment de lipsă și frustrare.

Dorințele ne pot fi satisfăcute pentru o vreme. Putem avea o oarecare măsură la plăcere și succes, însă mereu uităm că acestea sunt trecătoare. Acceptând plăcerea și succesul, trebuie să fim pregătiți să acceptăm și durerea și eșecul.

Kapila, un filozof al Indiei antice, a definit negativ starea de perfecțiune ca fiind „încetarea completă a nenorocirilor". Înțelepții vedici au încercat s-o definească pozitiv, ca *sat*, viață nemuritoare; *chit*, cunoaștere infinită; *ananda*, iubire eternă și binecuvântare. Dincolo de orice efort uman există dorința (chiar dacă inconștientă sau greșit înțeleasă) de a găsi *Sat-chit-ananda* – cu alte cuvinte, Realitatea Supremă, pe Dumnezeu. Dar de vreme ce nu suntem conștienți că realizarea lui Dumnezeu reprezintă scopul real al vieții, continuăm să repetăm și să ne antrenăm neîncetat prin aceleași bucurii și suferințe. Ne pierdem energia în activități efemere, căutând răsplată infinită din lucruri finite. Discernerea spirituală va răsări în noi numai după de am trecut prin multe experiențe de durere și fericire. Numai atunci vom simți că nimic din lume nu ne poate aduce o satisfacție permanentă. Apoi vom înțelege că dorința pentru o fericire statornică, pentru perfecțiune, poate fi împlinită numai în adevărul etern al lui Dumnezeu.

Avem tot dreptul de a aspira la o astfel de perfecțiune, deoarece ea este moștenirea noastră divină. În cuvintele Sfântului Petru: „Spiritul însuși este martorul spiritului nostru, căci suntem copiii lui Dumnezeu: Și dacă suntem copii, atunci suntem moștenitori; moștenitori ai lui Dumnezeu și co-moștenitori cu Christos..."

Unde însă putem găsi perfecțiunea? După Vedanta, există un substrat divin, Brahman, ce susține universul diferitelor nume și forme. Este atotcuprinzător; de aceea există în lăuntrul oricărei ființe sau obiect, și de asemenea, în afara lor. Considerat în aspectul său general, Brahman este numit Atman, Sinele lăuntric, dar este numai un termen convențional pentru că, de fapt, nu implică nici o diferență între cei doi – Atman și Brahman sunt identici. Când, prin practici spirituale, mintea s-a purificat și este capabilă să se întoarcă în lăuntrul său, omul realizează că adevărata sa ființă este Atman-Brahman. A deveni perfect este a scoate la iveală această ființă sau divinitate. Aceasta este metoda tuturor practicilor mistice.

Christos însuși ne-a învățat cum să căutăm Dumnezeul lăuntric. În Biblie, Sf. Luca spune: „Eu în ei și voi în mine, ca ei să poată fi devăvârșiți în unul..." Sau apostolul Pavel amintește în epistola sa către Corinteni: „Nu știți, oare, că vpi sunteți templu al lui Dumnezeu și că Duhul lui Dumnezeu locuiește în voi?"

Ce ne împiedică să realizăm adevărul că Dumnezeu este dintotdeauna în lăuntrul nostru? Numai ignoranța, identificarea eronată dintre adevărata noastră natură, Spiritul, cu corpul, mintea, simțurile și intelectul. „Și lumina strălucea în întuneric; dar întunericul n-a înțeles-o." Lumina lui Dumnezeu strălucește, dar voalul ignoranței o acoperă. Această ignoranță este experiența cea mai directă și mai apropiată nouă și ea poate fi îndepărtată numai printr-o altă experiență directă - realizarea lui Dumnezeu. Diferența dintre ignoranță și realizarea lui Dumnezeu, spune Buddha, este diferența dintre somn și trezire.

În ignoranța noastră este greu de crezut că Dumnezeu poate fi realizat. De fapt, mulți dintre noi se opun ideii. Totuși, din timp în timp, suflete mari l-au văzut pe Dumnezeu, l-au vorbit, s-au unit cu el. Învățători ca Iisus, Buddha, Sri Ramakrishna nu numai că l-au realizat pe Dumnezeu, dar au și insistat ca noi toți să încercăm a o face. Un înțelept vedic a spus: „Am cunoscut acea Ființă de lumină strălucitoare, de dinapoia întunericului. Voi, la fel, cunoscând acest Adevăr veți depăși moartea." Iisus declară: „Și voi veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va face liberi." Experința acestul adevăr este posibilă prin transformare sau, așa cum spune Iisus, prin renaștere spirituală: „Până ce omul nu va fi născut din nou, nu va vedea împărăția lui Dumnezeu." Comentând această spusă, misticul german Angelus Sileslus, a spus: „Christos poate fi născut de mii de ori în Bethleem, dar dacă astfel nu se naște în sufletul tău, rămâi un nenorocit pentru totdeauna."

Ce vrea să spună prin „a se naște astfel în sufletul tău"? Adesea Upanișadele ne spun că omul trăiește în trei stări de conștiință: starea de veghe, starea de vis și starea de somn

profund, fără vise. În nici unul din aceste trei stări nu este posibil să-l vedem pe Dumnezeu. Dar există ce-a de-a patra stare, numită „a patra", cunoscută misticilor, stare în care transcenzi timpul, spațiul și cauzalitatea. Este „Împărăția lui Dumnezeu", a lui Christos. Ceea ce se trăiește în starea „a patra" nu contrazice cu nimic experiențele din celelalte stări – spre deosebire de fanteziile stării de vis care sunt contradictorii stării de veghe. Deși această stare trece dincolo de lumea simțurilor și a minții, ea nu contrazice însă rațiunea. O transformare permanentă apare atunci când această stare luminează inima. Noi suntem născuți în spirit și devenim perfecți. În această stare transcedentală este îndepărtată conștiința lumii și a multiplicității ei. Numai Brahman există și se trăiește numai pacea, liniștea care întrece orice înțelegere. Indienii numesc acest stadiu *samādhi*; buddhiștii îl numesc *nirvāṇna*, iar creștinii îl spun unirea mistică sau unirea cu Dumnezeu.

Dar numai puțini intră în împărăția lui Dumnezeu, pentru că puțini și-o doresc cu adevărat. *Bhagavad-Gita* spune:

Cine-și dorește oare să caute acea libertate perfectă?
Unul, poate, printre alte mii.

Există, desigur, milioane de creștini care merg cu regularitate la biserică și milioane de hinduși și buddhiști care merg la templu, dar printre aceștia numai puțini caută perfecțiunea în Dumnezeu. Cei mai mulți sunt mulțumiți a trăi o viață mai mult sau mai puțin morală, sperând să fie răsplătiți pentru faptele lor bune. Idealul lui Christos de perfecțiune este, în general, uitat sau neînțeles. Este adevărat că mulți citesc *Predica de pe Munte*, dar numai puțini o aplică în viețile lor. Cei mai mulți se complac în discuții pe marginea unor subiecte cum ar fi: dacă Dumnezeu este sau nu posibil de realizat, dacă se poate sau nu atinge perfecțiunea, sau ce a vrut Christos să spună prin a-l vedea pe Dumnezeu. Vă pot spune că numai - atunci când Christos le vorbea ucenicilor săi El credea cu adevărat că Dumnezeu

poate fi văzut. Iar discipolii erau înfometați a auzi aceasta, de a-l cunoaște pe Dumnezeu, de a fi perfecți așa cum Tatăl în ceruri era perfect. Cum ar putea un aspirant spiritual, însetat după adevăr, să fie mulțumit cu doctrine sau filozofii? Sri Ramakrishna le spunea devoților săi: „Ai ajuns în grădina de mango. La ce te ajută să numeri frunzele pomilor? Mănâncă mango și mulțumește-ți pofta." La fel, Christos și-a învățat ucenicii cum să-l cunoască pe Dumnezeu, cum să-l realizeze, trăind în lume. El nu a susținut niciodată că perfecțiunea divină va fi atinsă numai după moartea corpului.

Toți marii fondatori de religii spun același adevăr: Realizează-l pe Dumnezeu aici și acum! Cea mai mare piedică în aceasta este lenevia și lipsa de entuziasm a omului. Buddha a numit această tărăgănare în străduința pentru eliberare ca fiind cel mai mare păcat. Christos spune același lucru: „Nimeni din cei care pun mâna pe plug și se uită îndărăt nu e potrivit pentru împărăția lui Dumnezeu."

Există mai multe căi prin care poți ajunge la perfecțiunea în Dumnezeu. Atingând perfecțiunea orice aspect al aspirantului se iluminează. Aceste căi însă trebuie să țină cont de trăsăturile de caracter ale fiecăruia; pentru că există oameni gânditori, visători, activi sau contemplativi, iar calea urmată trebuie să le reflecte caracterul. În această idee, Vedanta recunoaște patru căi de unire cu Dumnezeu. Aceste căi, sau yoga, sunt necesar a fi explicate pentru a clarifica calea spre perfecțiune dată de Iisus.

În *karma yoga*, calea faptei altruiste, orice faptă este oferită lui Dumnezeu drept ofrandă. Aspirantul spiritual, dedicându-și roadele faptelor sale lui Dumnezeu, își purifică inima și obține unirea cu Dumnezeu.

Jnana yoga este calea discernerii dintre Etern și trecător. Aspirantul, reflectând și respingând, prin procesul eliminării tuturor fenomenelor trecătoare, ajunge să-l accepte numai pe Brahman și realizează, prin meditație, unirea sa cu aspectul impersonal al lui Dumnezeu.

Bhakti yoga este calea devoțiunii. Aspirantul își cufundă sinele în sinele zeităților alese prin cultivarea unei intense iubiri. Cei mai mulți credincioși urmează această cale.

Raja yoga este calea meditației. Este cale concentrării minții în Realitatea supremă până ce se ajunge la absorbția completă în aceasta. Această cale este urmată, în special, de cei ce duc o viață contemplativă. Dar se poate spune că această cale le combină pe toate celelalte, de vreme ce meditația poate include și fapta dăruită lui Dumnezeu și adorarea și discernământul și concentrarea. O viață spirituală echilibrată cere o combinare armonioasă a acestor patru yoga, dar, în funcție de temperament, una din acestea este predominantă.

Printre învățăturile lui Iisus putem găsi multe pilde pe care le-am putea clasifica în funcție de aceste patru yoga. De pildă, atunci când Iisus spune: „Întrucât ai făcut pentru cel din urmă din confrații mei, ai făcut pentru mine", îl îndeamnă să-l adore pe Dumnezeu prin ajutarea oamenilor, în spiritul karmei yoga.

Discernerea dintre Real și Ireal și renunțarea la ceea ce nu este real constituie esența jnanei yoga. Adesea Iisus predică discernerea și renunțarea. De pildă, „...adunați-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică, unde furii nu le sapă și nu le fură." Și: „Nu puteți să slujiți lui Dumnezeu și lui mamona."

Pașii preliminari în raja yoga, calea meditației, includ abținerea de a răni pe cineva, de la minciună, de la a fura, de la nereținere și lăcomie și respectarea purității și iubirii pentru Dumnezeu. Urmarea acestor discipline spirituale ne ajută la concentrarea minții, meditație și absorție în Dumnezeu. Și Iisus predică aceleași discipline, el însăși petrecând mult timp în meditație și absorție, adesea retrăgându-se, pentru aceasta, în solitudine.

Dar dintre toate căile de unire cu Dumnezeu, Iisus subliniază calea iubirii, citând prima poruncă: „Iubește pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima, și cu tot sufletul și cu toată mintea." Învățăturile lui Iisus despre iubire – asemenea

altor avatari- se întind de la declarații în care el se vede pe sine ca dualist, credincios al lui Dumnezeu, la declarații în care-și afirmă identitatea cu Dumnezeu. În prima frază a rugăciunii „Tatăl nostru", Iisus nu se descrie pe el însuși ca Dumnezeu, ci vorbește despre el ca despre altcineva, învățându-ne să-l adorăm pe Dumnezeu ca fiind Tatăl din Ceruri. În multe pasaje din Evanghelia Sf. Ioan, Iisus susține că iubirea pentru Fiu aduce iubirea Tatălui: „Dacă mă iubește cineva, va păzi cuvântul meu, și Tatăl Meu îl va iubi, și vom veni la El și vom face locaș la El." „Căci Însuși Tatăl vă iubește pe voi, fiindcă voi M-ați iubit pe Mine și ați crezut că de la Dumnezeu am ieșit." În alte pasaje Iisus se declară unul cu Tatăl: „Eu și Tatăl suntem unul." „Cel ce mă vede pe Mine vede pe cel ce m-a trimis pe Mine..." Această identitate este implicată în învățături de devoțiune: „Rămâneți în Mine și Eu în voi. Precum mlădița nu poate să aducă roadă de la sine, dacă nu rămâne în viță, tot așa nici voi, dacă nu rămâneți în Mine."

Mulți îndrumători spirituali au subliniat practicarea devoțiunii, ca fiind cea mai ușoară cale spre realizarea lui Dumnezeu. Renunțarea aspirantului, pe această cale, este firească. El nu trebuie să-și stăpânească deloc emoțiile. El încearcă doar să le intensifice și să le îndrepte către Dumnezeu.

În inima omului există dorința de a iubi și de a fi iubit, nevoia de afecțiune a tatălui, a mamei, a prietenului, a celui iubit. Dar cei mai mulți dintre noi nu recunoaștem că această dorință este de fapt dorința pentru Dumnezeu interpretată ca altcineva. În relațiile noastre cu oamenii, în cele din urmă, ne simțim frustrați și singuri, pentru că iubirea pe care o cunoștem și o exprimăm în acest plan este mai degrabă o reflecție imperfectă a „Iucrului real". Upanișadele ne spun:

Nu este de dragul soției, soția este dragă,
ci de dragul Sinelui.
Nu este de dragul soțului, soțul este drag,
ci de dragul Sinelui.

Nu este de dragul copilului, copilul este drag,
ci de dragul Sinelui...
Nu este de dragul nimănui, ceva ne este drag,
ci de dragul Sinelui.

Iubirea pentru Dumnezeu ne atrage, dar n-o înțelegem. Pentru a o înțelege cu adevărat, pentru a ne simți împliniți în dorința noastră de iubire, este nevoie să ne îndreptăm iubirea către Dumnezeu, care este el însuși iubire.

Aceasta nu înseamnă că iubirea umană este greșită și că ar trebui evitată. Printr-o astfel de iubire se dezvoltă calități de compasiune și altruism și experiențele necesare pentru desfășurarea vieții spirituale. Nu trebuie să se renunțe forțat la afecțiunea umană; ea devine spirituală dacă este dăruită altruist, fără sentimentul de posesie sau fără a te aștepta să primești ceva în schimbul ei.

Cel ce aspiră la unirea cu Dumnezeu trebuie să înțeleagă că toate sectele religioase adoră aceeași Realitate. O rugăciune hindi spune: „Ei te cheamă pe diferite nume. Ei te împart, prin diferite nume. Și totuși, tu îți manifești puterea atotcuprinzătoare în fiecare dintre ele... Ajungi la cel ce ți se roagă prin oricare din aceste forme." Dumnezeu are aspecte și expresii infinite. El se poate manifesta credinciosului său sau ca personal sau ca impersonal, ca având formă sau lipsit de formă. De aceea, aspirantul nu trebuie să critice nici una din celelalte căi și metode de a ajunge la Dumnezeu. Dar aceasta nu înseamnă că el trebuie azi să urmeze o cale, iar mâine o alta. Planta firavă a spiritualității trebuie protejată până ce devine un copac de neclintit. Pentru a-și absorbi mintea în Dumnezeu, cel ce urmează bhakti yoga este devotat unui singur ideal. Când iubirea pentru Idealul ales îi luminează inima, el va realiza faptul că Idealul său este cel adorat și de ceilalți, sub diferite forme și nume; atunci el îl va iubi pe Dumnezeu în orice aspect al său.

Cei mai mulți din cei ce urmează calea devoțiunii își aleg drept Ideal una din întrupările divine pe care o adoră ca fiind

Sinele lăuntric și Realitatea transcendentă. Swami Vivekananda spune:

> ...cei perfecți sunt, instinctiv, adorați în orice țară. Ei sunt cea mai puternică manifestare a sinelui etern. Acesta este motivul pentru care oamenii adoră întruparea divină ale lui Christos sau Buddha.
>
> Este adevărat că și tu și eu, și cel mai sărac dintre noi, și cel mai ticălos dintre noi, îl întruchipăm pe Dumnezeu, chiar îl reflectăm pe Dumnezeu. Vibrația luminii există oriunde, este atotcuprinzătoare; dar... atotcuprinzătorul Dumnezeu nu poate fi văzut până ce nu este reflectat de aceste lămpi uriașe ale lumii – Profeții, Oamenii-Dumnezeu, Întrupările divine, întrupările lui Dumnezeu. Scripturile noastre spun: „Acești copii ai Luminii, care manifestă ei înșiși Lumina, care sunt înșiși Lumina, adorați fiind, devin una cu noi, și noi devenim una cu ei."

Tocmai de aceea marii profeți și fii ai lui Dumnezeu, fiind adorați, conduc omenirea la libertate și perfecțiune. Ei sunt conștienți că aceasta le este misiunea și o fac cunoscută. Iisus a spus: „Sunt lumina lumii: cel ce mă va urma nu va umbla în întuneric; ci îl voi da lumina vieții". Sri Krishna a spus: „Așterneți toate obligațiile în mine, refugiul tău. Nu te mai teme, pentru câte voi scăpa de greșeală și sclavie." A spus: „Sunt adăpostul tău." „Dă-mi puterea ta de hotărâre; te voi scăpa de lanțurile Karmei."

A te refugia în astfel de îndrumători înseamnă a te refugia în Dumnezeu. Grația lui Dumnezeu este deasupra noastră, dar pentru a o simți, trebuie să ne purificăm inima, iar pentru a o purifica trebuie să urmăm practicile spirituale.

În primul rând, ori de câte ori simțurile și mintea nestăpânite zboară de ici colo, trebuie să încercăm să-l vedem pe Dumnezeu. În scripturile Vedantei citim: „Prin adunare de hrană bună, mintea este purificată." Această „mâncare" este reprezentată de impresiile pe care le

dobândim prin cele cinci simțuri. Secretul disciplinelor spirituale este de a acoperi totul prin prezența lui Dumnezeu.

În al doilea rând, trebuie să urmăm virtuțile morale descrise în scripturi: compasiunea, non-violența și castitatea.

În cele din urmă, trebuie să urmăm un program regulat de rugăciune și adorare. Adorare înseamnă păstrarea Idealului Ales în fața ta ca pe un obiect de iubire și îndreptarea neîntreruptă a gândurilor tale către el, asemenea uleiului scurs, fără întrerupere, dintr-un vas în altul. Rugăciunea, în cuvintele Sf. Pavel trebuie să fie oferită „neîntrerupt".

Prin practicarea disciplinelor spirituale are loc, în inima aspirantului, reamintirea permanentă a lui Dumnezeu. Gândul Stăpânului său iubit apare constant. Toate dorințele îl părăsesc, existând numai o singură dorință: aceea de a-l iubi pe Dumnezeu și a te încredința voinței sale. Această iubire pură este urmată de absorbția în Dumnezeu, de unirea completă cu El. Iubirea, cel ce iubește și cel iubit devin unul. Aceste efecte ale iubirii supreme sunt descrise în aforismele lui Narada: „Pe care obținându-l omul este mulțumit pe deplin, este nemuritor, satisfăcut; el nu-și mai dorește nimic, nu se necăjește, nu urăște, nu se bucură de obiectele simțurilor, devine intoxicat de fericirea în Atman." Cel ce experimentează acest fel de conștiință unitară intră în împărăția cerurilor și devine desăvârșit așa cum Tatăl în cer este desăvârșit.

Luați aminte ca faptele dreptății voastre să nu le faceți înaintea oamenilor ca să fiți văzuți de ei; altfel nu veți avea plată de la Tatăl vostru Cel din ceruri.
Deci, când faci milostenie, nu trâmbița înaintea ta, cum fac fățarnicii în sinagogi și pe uliță, ca să fie slăviți de oameni; adevărat grăiesc vouă: și-au luat plata lor.
Tu însă, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta ta,
Ca milostenia ta să fie într-ascuns și Tatăl tău, care vede din ascuns, îți va răsplăti ție.

Aici Iisus vorbește despre faptă și de rezultatul ei, de cauză și de efect, ceea ce în Vedanta este cunoscut ca legea karmei. Legea karmei susține că dacă eu împlinesc o faptă bună în beneficiul tău, atunci voi fi răsplătit. Dacă acea răsplată vine de la tine sau nu, nu contează. Dacă faci bine, primești bine. Dacă fac ceva rău, răul se va întoarce la mine. Aceasta este legea. (Sf. Pavel în Epistola către Galateni spune: „...căci ceea ce seamănă omul, aceea va și secera.") Dar pentru a atinge perfecțiunea, trebuie să ne eliberăm de toate atașamentele, chiar și de tânjirea după fructele faptelor. Trebuie să ne eliberăm mintea de orice fel de impresii și tendințe, bune și rele, pentru că și faptele bune creează karma. Dacă vrem să transcendem karma, *Gita* ne sfătuiește să învățăm să-i oferim lui Dumnezeu roadele faptelor noastre. Aceasta este karma yoga – calea unirii cu Dumnezeu prin fapte oferite lui Dumnezeu.

În karma yoga, întreaga viață a celui ce o urmează devine un neîntrerupt ritual de vreme ce orice faptă este îndeplinită, nu cu scopul câștigului personal, sau al avantajului, ci ca ofrandă. A dedica rezultatul muncii tale lui Dumnezeu înseamnă a lucra fără atașament. Nu trebuie să lăsăm deschisă poarta mândriei sau vanității dacă rezultatul muncii este bun sau apreciat. Pe de altă parte, făcând tot ce ne-a stat în putință, nu trebuie să disperăm dacă rezultatul este dezamăgitor și este sever criticat sau nebăgat în seamă. Mulți oameni muncesc atât de bine cât pot, cu devotament. Dar dacă idealul lor nu are nimic în comun cu unirea cu Dumnezeu va fi aproape imposibil pentru ei să nu ajungă la disperare dacă ceea ce fac va fi un eșec. Numai aspirantul care urmează calea karmei yoga nu va avea de ce să fie disperat pentru că el a renunțat al fructele acțiunii sale, așteptându-se la o singură răsplată – Dumnezeu.

Pentru mulți lipsa atașamentului sugerează indiferența, lenea și fatalismul. Dar, de fapt, lipsa atașamentului este opusă indiferenței. Este o virtute pozitivă, născută din atașamentul pentru Dumnezeu. Cel ce urmează această cale, de fapt, trebuie să fie foarte atașat lucrului ce-l

înfăptuiește. Întreaga sa minte trebuie concentrată asupra lucrului, de vreme ce însăși munca sa este oferită drept ofrandă. Dar el trebuie, de asemenea, să fie capabil să se detașeze pe sine în orice moment de ea. Prin practicarea neatașamentului și al serviciului altruist, aspirantul se eliberează din roata cauzei și a efectului, faptă și răsplată, și obține Infinitul.

Iar când vă rugați, nu fiți ca fățarnicii cărora le place, prin sinagogi și prin colțurile ulițelor, stând în picioare, să se roage, ca să se arate oamenilor: adevărat grăiesc vouă: și-au luat plata lor.

Tu însă, când te rogi, intră în camera ta și, închizând ușa, roagă-te Tatălui tău, Care este în ascuns, și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție.

Christos își începe instrucțiunea despre rugăciune, spunându-ne că dacă ne dorim cu totul altceva decât pe Dumnezeu, atunci putem obține. Dacă avem nevoie de o reputație de sfințenie, putem merge într-un loc public și să ne rugăm, așa încât să putem fi văzuți de toți. Și ne putem primi, fără nici o îndoială, răsplata. Rugăciunea publică primește răsplata publică – considerație, bogății, adepți și putere.

Dar religia adevărată nu este ceva de arătat. Este ceva foarte sacru, și de aceea foarte secret. Tocmai de aceea suntem avertizați să nu ne afișăm credința. Puritatea veritabilă și spiritualitatea nu au nevoie de publicitate. Dacă te rogi lui Dumnezeu, numai de dragul lui – și nu pentru a-ți face cale spre alte câștiguri – atunci ce contează lumea, ce contează cine te admiră sau cine te critică? Du-te într-un loc singuratic și cheamă-L. Poți fi sigur că-L vei dobândi. El te va răsplăti prin prezența Sa.

Când vă rugați, nu spuneți multe ca neamurile, că ele cred că în multa lor vorbărie vor fi ascultate. Deci nu vă asemănați lor, că știe Tatăl vostru de cele ce aveți trebuință

mai înainte ca să cereți voi de la El.

Dumnezeu nu poate fi înșelat. El ne cunoaște nevoile și gândurile cele mai ascunse. El este Cel ce aude dincolo de ureche, Cel ce gândește de dincolo de minte, Cel ce vorbește de dincolo de gură. El este Conștiința Pură a cărui reflecție în intelectul nostru ne face conștienți. El știe dacă rugăciunea noastră este ipocrită -„spuneți multe ca neamurile" – sau chemarea unei inimi sincere. Sri Ramakrishna obișnuia să spună: „Rugăciunii i se răspunde atunci când mintea și vorba se unesc. Nu sunt de nici un folos rugăciunile omului care din gură zice, 'O Doamne, toate astea sunt ale tale' iar în inima sa se gândește că sunt ale lui. Nu fi necredincios gândurilor tale!... Roagă-te cu inima curată și sinceră, și rugăciunea îți va fi ascultată.""

CAPITOLUL V

Tatăl nostru

Deci așa să vă rugați:

Instruindu-ne cum să ne rugăm, Christos ne dă o rugăciune pe care să o folosim – *Tatăl nostru*. Poate este cea mai cunoscută rugăciune din lume pe care mii de oameni o repetă zilnic. Ca orice mare învățătură, această rugăciune este și simplă și profundă; dacă o vom accepta doar literal putem pierde semnificația sa subtilă. Sensul ei este revelat celor ce practică discipline spirituale, pentru că, pe scurt, ne dezvăluie principiile fundamentale pe care trebuie să se bazeze o viață pioasă. Orice frază a rugăciunii servește ca reamintire a idealului și metodelor deja prezentate.

Există două feluri de rugăciune folosite de către cei care se roagă: rugăciunea centrată în jurul omului și cea centrată în jurul lui Dumnezeu. Oamenii care o folosesc pe cea dintâi, îl imploră pe Dumnezeu să le îmbogățească viața, să le îndepărteze suferințele, să le asigure averi, succes și confort. Cea de-a doua rugăciune, de cealaltă parte, este motivată de discernământ spiritual și devoțiune. Acestia sunt cei care-l caută doar pe Dumnezeu, al căror singur țel este realizarea lui Dumnezeu. Rugăciunea *Tatăl nostru* face parte din această categorie, iar Iisus ne învață cum să fim absorbiți în conștiința lui Dumnezeu, spre a putea afla pacea și fericirea eternă. Oricine își dorește cu adevărat să-L găsească pe Dumnezeu și-L poate apropia prin această rugăciune. Acesta nu trebuie să adere la nici o dogmă sau vreo credință religioasă. Dacă acceptă că Dumnezeu există și că poate fi realizat, și dacă urmează învățăturile lui Christos, atunci el va atinge perfecțiunea.

Rugăciunea începe astfel,

Tatăl nostru,...

Christos ne sfătuiește cum să ne gândim la Dumnezeu atunci când ne rugăm Lui. Pentru cei mai mulți dintre noi Dumnezeu este ceva mult prea abstract ca să putem medita la El. El este, așa cum pare, o idee, în vreme ce noi simțim că suntem carne și sânge, cu emoții și dorințe. Tocmai de aceea Christos, ca orice alt mare învățător spiritual, subliniază calea devoțiunii, în care Dumnezeu este adorat ca o ființă personală. Și pentru că vrea ca noi să-l iubim din toată inima, sufletul și mintea, Christos vrea ca noi să-l considerăm că ne aparține. Pentru a simți că ne aparține, avem nevoie de o relație bine definită.

Diferitele expresii de iubire existente în planul uman există și în planul divin. O rugăciune indiană spune: „Tu ești mama noastă iubitoare; Tu ești tatăl nostru îndurător; Tu ești prietenul adevărat și permanentul meu însoțitor. Tu ești singura noastră comoară și singura înțelepciune. Tu ești totul, în toate." Trebuie să începem prin a avea o relație cu Dumnezeu ca mai târziu să înțelegem că el este totul, în toate.

După îndrumătorii indieni de bhakti yoga, există cinci relații principale cu Dumnezeu: prima, relația dintre creatură și Creator; a doua, dintre servitor și Maestru sau copil și Părinte; a treia, dintre prieten și Prieten; a patra, copil și Copil; și a cincea, dintre soție și Soț sau iubită și iubit.

Aceste cinci relații nu sunt specifice numai hinduismului, ele apar chiar și în creștinism. Credincioșii indieni îl iubesc pe copilul Krishna; creștinii îl adoră pe copilul Christos. Fratele Lawrence se privea pe sine ca servitor al lui Dumnezeu. Călugărițele catolice se consideră mireselе lui Christos, și poartă chiar semne ale cununiei cu El. Însuși Christos a propovăduit prietenia cu Dumnezeu. El i-a spus ucenicului său (Ioan 15:14-15): „Voi sunteți prietenii mei, dacă faceți ceea ce vă poruncesc. De acum nu vă mai zic slugi; ... ci v-am numit pe voi prieteni; pentru că toate câte am auzit de la Tatăl Meu vi le-am făcut cunoscute." În rugăciunea *Tatăl nostru* ni se spune să ne gândim la

Dumnezeu ca la un tată, pe care trebuie să-l respectăm, dar mai mult, să ne încredem în el și să-l iubim. Suntem sub protecția sa și cu el suntem în afara oricărui pericol.

... Care ești în ceruri...

Christos ne spune că Tatăl nostru este în cer. În orice epocă oamenii cer dovada existenței lui Dumnezeu. Demonstrații istețe au fost concepute de filozofi și logicieni pentru a-l considera pe Dumnezeu ca „propoziție necesară". Totuși orice argument care susține existența lui Dumnezeu a fost contrazis prin argumentele opuse ale filozofilor și logicienilor. Până la urmă, există numai o cale de a verifica realitatea lui Dumnezeu, sianume aceea de a te convinge singur. Toate încercările de a ți-L dovedi prin rațiune s-au dovedit zadarnice, pentru că aceste încercări au fost făcute numai pentru a dovedi existența ideii noastre de Dumnezeu. Și, de vreme ce n-a fost posibil să găsim nici o dovadă cum am putea fi siguri că ideea noastră despre Dumnezeu și realitatea lui Dumnezeu ar corespunde? În mijlocul deșertului, nu putem dovedi existența oceanului, nu putem fi siguri dacă ideea noastră despre ocean corespunde realității. Un colindător experimentat ne va sfătui: „Du-te într-acolo, urcă pe vârful dealului acela. Vei vedea oceanul tu însuți și nu vei mai avea nevoie de dovezi."

De-a lungul istoriei învățători iluminați ne-au spus: „Dumnezeu există. Știu, pentru că l-am văzut." Întrebarea care rămâne este: îi credem oare? Urmărindu-le viața și învățând tot ceea ce poate fi învățat despre ei înțelegem că ei sunt demni de încredere, și numai apoi convingerea în spusele lor va crește în inimile noastre. Și, odată ce începem să avem acea convingere, va fi numai greșeala noastră dacă nu vom încerca să fim siguri pornind pe drumul pe care acești oameni au călătorit, pentru ca și noi, asemenea lor, să ajungem în vârful dealului și să vedem, pentru noi înșine, oceanul infinitei binecuvântări.

Ni se spune să-l căutăm pe Tatăl „în ceruri". Unde este acel cer? Atât creştinismul, cât şi Vedanta ne învaţă că împărăţia lui Dumnezeu există în lăuntrul nostru. Aceasta nu înseamnă că cerul are o existenţă spaţială. Cerul este dincolo de spaţiu. A fi „în cer" înseamnă a-l realiza pe Dumnezeu în conştiinţa noastră. Când vom începe a privi în lăuntrul nostru, oricum nu vom putea vedea cerul, pentru că pământul există şi în lăuntrul nostru. Orbiţi de ignoranţa naturii noastre divine, noi vedem doar pământul. Conştiinţa pământului este conştiinţa fizică, conştiinţa de timp, spaţiu şi relativitate. Invers, cerul este acela care există mereu, împărăţia lui Dumnezeu. Atâta vreme cât mintea ne este impură, atâta vreme cât ea este atrasă de lucrurile acestei lumi, vom fi conştienţi doar de pământ. Când aceeaşi minte se purifică prin rugăciune, îl va realiza pe Tatăl care este în ceruri. Maestrul meu obişnuia să spună: „Cu ochii simţurilor, ce altceva decât materie ar putea cineva să vadă? Dar cu ochii Spiritului, ce altceva decât Spirit ar putea cineva vedea?" Din experienţele sufletelor iluminate, înţelegem că în starea supraconştientă de samadhi nu există nici o conştiinţă a lumii fizice. Aceasta pentru că înteleptul a trecut dincolo de timp, spaţiu şi de relativitate. Dar pentru că nu putem avea mereu această stare de supraconştientă, trebuie să începem să ne gândim la Dumnezeu ca trăind în lăuntrul inimii noastre şi să ne rugăm Lui, acolo. Fratele Lawrence a spus: „Trebuie să ne facem inima un templu spiritual unde să-L adorăm neîncetat ... El este în lăuntrul nostru; nu-L căuta nicăieri altundeva."

...sfinţească-se numele Tău;

Christos subliniază aici numele lui Dumnezeu, Logosul, Cuvântul. Prin avatar, aşa cum am văzut, Cuvântul devine carne. Dar numele lui Dumnezeu, prin el însuşi, are o mare semnificaţie religioasă. Atât în *Vechiul* cât şi în *Noul Testament* ni se înfăţişează practica spirituală a sfinţirii numelui lui Dumnezeu: „O, preamăreşte pe Dumnezeu cu

mine, şi să lăudăm numele lui împreună". „... noi să oferim sacrificiul lăudării continue a lui Dumnezeu, fructul buzelor noastre aducând mulţumiri numelui lui". „Pentru că oricine va rosti numele Domnului va fi salvat". În Evanghelia Sf. Ioan citim cum Iisus i-a sfătuit pe ucenicii lui să se roage în numele său: „Adevărat, adevărat, zic vouă: Orice veţi cere de la Tatăl în numele meu El vă va da. Până acum n-aţi cerut nimic în numele meu; cereţi şi veţi primi, ca bucuria voastră să fie deplină."

În India găsim aceeaşi idee exprimată la începutul celei de-a patra Evanghelii, cum că Dumnezeu şi numele Său sunt unul şi acelaşi. În Vedanta, numele lui Dumnezeu este numit mantra. În funcţie de aspectul ales pentru adorare există diferite mantre. Guru, îndrumătorul spiritual, transmite discipolului său o mantră, în procesul de iniţiere, pe care îi cere să o păstreze sacră şi secretă şi să o repete de-a lungul întregii sale vieţi. Esenţa zeităţii alese de către discipol este concentrată în mantră sub forma unui sunet-simbol. Pe măsură ce mantra este repetată, puterea spirituală cu care este încărcată devine evidentă. Prin sfinţirea Numelui în repetate rânduri, îl lăsăm pe Dumnezeu să intre în posesia minţii noastre în mod conştient şi astfel, după o vreme, indiferent de ceea ce facem sau spunem, o parte a minţii noastre îl va preamări.

Sri Chaitanya, unul din cei mai mari sfinţi ai Indiei, şi-a îndrumat adepţii să se bizuie numai pe metoda efectivă a amintirii numelui lui Dumnezeu:

Cântă neîncetat numele lui Dumnezeu şi gloria sa,
Şi astfel oglinda inimii va curăţi
Şi stinge puternicul foc al pădurii
Poftei lumeşti, ce urlă furios înlăuntru.
O Nume, prelinge-te, în lumina lunii, în lotusul inimii,
Deschizându-i cunoaşterii tale.
O sine, îneacă-te în valurile binecuvântării lui,
Rostindu-i încontinuu numele,
Gustându-i în fiece secundă nectarul,

Îmbăindu-te în numele lui, oaza sufletelor istovite.

Numele tale, O, Doamne, sunt atât de multe,
Și în fiecare din ele sălășluiește puterea ta.
Nu-i nevoie de un anumit timp,
Nu-i nevoie de un anumit ritual,
Pentru a cânta numele tău.
Atât de mare ți-e milostivenia!
Ce mare, atunci, este nenorocirea mea
Când nu găsesc, în viața și în inima mea goală,
Iubire pentru numele tău!

Și în catolicism există practica repetării numelui lui Dumnezeu: „Slavă Fecioarei Maria" este o mantră. Biserica Ortodoxă folosește o mantră prin Rugăciunea lui Iisus. Practicarea ei este explicată în două cărți remarcabile, *Pelerinul Rus* și continuarea sa, *Pelerinul își continuă calea*, în care se vorbește de un credincios rus din secolul al nouăsprezecelea:

Continua Rugăciune interioară a lui Iisus este o chemare constantă, neîntreruptă, a numelui lui Iisus cu buzele, în spirit, în inimă; îți creezi o imagine mentală a prezenței sale continue, implorând grația lui, indiferent ce faci, mereu, în orice loc, chiar și în timpul somnului. Chemarea sună astfel: „Doamne Iisuse Hristoase, ai milă de mine, păcătosul." Cel ce se obișnuiește cu această chemare trăiește o atât de mare consolare și atât de mare nevoie de o repeta, încât nu mai poate trăi fără ea și va continua să o rostească, în lăuntrul său, de la sine...

Mulți așa-numiți oameni iluminați privesc această continuă ofrandă a uneia și aceleiași rugăciuni ca nefolositoare și înșelătoare, numind-o mecanică și lipsită de judecată, ocupație a oamenilor simpli. Dar, din nefericire, ei nu știu secretul ce se dezvăluie ca rezultat al acestei repetări mecanice, ei nu știu cum această repetare a buzelor devine chemare sinceră a inimii,

pătrunzând adânc în viața lăuntrică, devine o plăcere, devine, așa cum este, naturală sufletului, aducându-i lumină și hrană și conduce la unirea cu Dumnezeu.

Cum lucrează, din punct de vedere psihologic, această metodă de repetare a mantrei? Să presupunem că ai necazuri în curățirea unei călimări de cerneală lipită pe o masă, astfel încât nu poți întoarce călimara și vărsa cerneala. Dar poți turna apă curată până ce cerneala este scoasă afară iar călimara nu va mai conține decât apa curată. La fel, nu este posibil să-ți golești mintea de dorințele lumești și atașamente prin azvârlirea conținutului conștiinței spre a goli mintea. Dar ce putem face este să picurăm apa curată a gândului despre Dumnezeu în mintea noastră, până ce impuritățile sunt îndepărtate. Prin repetarea mantrei, mintea și inima se purifică. În cele din urmă, Numele este experimentat ca trăind și conștient, ca unul cu Dumnezeu – și se atinge iluminarea.

Odată am întâlnit un călugăr indian ce a atins iluminarea numai prin sfințirea numelui lui Dumnezeu. Când eram student, am vizitat Brindavan. Acolo am auzit de un om pios care trăia într-o pădure în apropiere și m-am hotărât să mă duc să-l văd. O cărare îngustă m-a condus la o colibă mică. După scurtă vreme omul a ieșit din colibă, s-a așezat pe un covoraș, așezat de discipolul lui pe jos, pe pământ, și mi-a făcut și mie semn să stau jos. Am putut simți o atmosferă de sfințenie în jurul său. M-am plecat în fața sa și l-am întrebat: „Respectabile domn, cum ai ajuns la stadiul ăsta?" „Nama", a zis, făcându-mă să înțeleg că a obținut acea stare prin repetarea lui „nama", numele Domnului. Nu a mai zis nimic, iar eu am mai stat, pentru o vreme, tăcut în prezența sa. La urmă m-am plecat în fața lui și am plecat, inima fiindu-mi plină de pace.

Vie împărăția Ta...

Atunci când un indian își îndeplinește ritualul de adorare, prima rugăciune a sa este: „Așa cum omul, cu ochii larg deschiși, vede cerul deasupra sa, tot așa iluminații văd întotdeauna Adevărul Suprem, pe Dumnezeu, Existența atotcuprinzătoare." Vom putea vedea împărăția lui Dumnezeu ca existând aici numai dacă vederea divină ni se va deschide. Aceasta nu-i doar o speranță pentru viitor. Câțiva creștini leneși spun: „O Doamne, va veni ziua când voi merge în cer și voi trăi alături de tine.", așa cum un indian leneș spune: „Odată, într-o întrupare viitoare, îl voi realiza pe Dumnezeu." Christos însă ne spune că împărăția lui Dumnezeu a venit; că a fost cu noi mereu și că noi trebuie doar să realizăm aceasta. Cel puțin, atunci când ne rugăm ar trebui să uităm de acest univers, să ne uităm pe noi înșine și să simțim că numai Dumnezeu există. Prin astfel de practici, ignoranța va dispărea într-o bună zi și vom putea vedea împărăția lui în lăuntrul inimii noastre și oriunde de jur împrejurul nostru.

... facă-se voia Ta, precum în cer și pe pământ.

Cum poate să împlinească un aspirant spiritual voința lui Dumnezeu? Cum poate afla dacă ceea ce face este sau nu voința lui Dumnezeu? De-a lungul istoriei, în orice țară vom găsi oameni făcând exact ceea ce ei doresc a face, susținând însă că împlinesc voia Domnului. Însă, până nu ne iluminăm spiritual, până ce Dumnezeu nu ne vorbește, nu putem ști, în orice situație dată, care ar fi voința Lui. Atunci va veni ziua perfectei uniri cu El, când suntem, propriu-zis, plini de Dumnezeu, devenind astfel instrumentele lui, împlinindu-i voia. Acum însă, în ignoranța în care ne aflăm, putem crede, cu convingere, că tot voința lui Dumnezeu este tot ce ne va conduce către el. Și ne putem ruga: „Doamne, nu știu care ți-e voia, dar călăuzește-mă astfel încât să pot afla. Fă-mă unealtă în mâinile tale!"

Pâinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă astăzi;

„Pâinea noastră cea cea spre ființă" este pâinea grației divine, iar noi ne rugăm ca această grație să ne fie dată astăzi, în acest moment, pentru totdeauna.

Copil fiind, am fost fascinat de povestea unei fetițe care mergea în pădure, acolo unde i se spusese că Dumnezeu poate fi văzut. Și acolo îl aștepta, fiind convinsă că mai devreme sau mai târziu El va apărea. Ea a crescut, a devenit femeie și a îmbătrânit. De-a lungul timpului Dumnezeu tot n-a apărut, dar ea l-a așteptat, mereu nerăbdătoare, pregătită să-l vadă în orice clipă. În cele din urmă, Dumnezeu a apărut. El a trecut pe lângă ea și ea l-a putut vedea, și toată viața i-a fost binecuvântată.

Avem nevoie de o astfel de credință: trebuie să credem că în orice moment grația lui Dumnezeu ne poate fi încredințată, și în același timp avem nevoie de răbdare, spre a aștepta. Puțini oameni însă au învățat cum să trăiască într-o continuă așteptare a grației. Cei mai mulți gândim că suntem mult prea impuri, că avem de corectat mult prea multe greșeli, că sunt prea multe discipline de urmat, și că mai mult ca sigur nu vom fi capabili de a-l ajunge pe Dumnezeu niciodată. Chiar dacă aceasta pare a fi umilință, este, de fapt, vanitate, pentru că se presupune că prin propriile noastre eforturi, prin puterea voinței noastre, îl putem ajunge. Greșit! Propriile noastre eforturi nu ne vor face niciodată destul de puri pentru a ne aduce la viziunea lui Dumnezeu. Nimeni nu-l poate cumpăra pe Dumnezeu, nici chiar prin practici spirituale. Acele suflete mari care au atins iluminarea ne spun că aceasta a fost posibil numai prin grația divină.

În *Kaṭha Upaniṣad* putem citi: „Sinele nu se poate cunoaște prin studierea scripturilor, nici prin învățătură. Celui ales de Sine, de el este obținut. Cu adevărat, aceluia, Sinele îi relevă adevărata sa natură." La fel, Christos spune: „Voi nu m-ați ales, ci eu v-am ales..." Aceasta dovedește că grația

este necesară, dar vrea oare să spună că Dumnezeu este parțial? Swami Turiyananda, când i s-a pus această întrebare, a răspuns: „Dumnezeu nu-i parțial. Grația lui se coboară în mod egal asupra sfântului sau a păcătosului, așa cum cade ploaia pe pământ. Dar numai pământul pregătit pentru recoltă produce recolta." Sri Ramakrishna obișnuia să spună: „Briza grației adie mereu. Potrivește-ți pânza (bărcii) ca s-o poți prinde." Aceasta înseamnă că grația lui Dumnezeu se coboară încontinuu asupra noastră; dar voința proprie și disciplinele spirituale sunt necesare pentru a putea fi deschiși să o primim. Christos spune: „De aceea fii mereu pregătit: pentru că nu știi când va veni stăpânul casei...dacă vine brusc, te poate găsi adormit." Trebuie să fim pregătiți; trebuie să ne fixăm mintea în rugăciune și meditație. Dar în același fel trebuie să știm că, indiferent de strădaniile noastre, grația lui ni se poate revela în orice moment. Trebuie să fim gata în orice moment.

Și ne iartă nouă greșealele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri;

Un hindu sau un buddhist ar citi „greșelile" ca fiind greșelile karmei. Cuvântul karma se referă la faptele mentale sau fizice și la consecințele lor. Orice gând, orice faptă are două consecințe: prima, creează o impresie în minte, care înseamnă că însămânțăm o sămânță pentru gânduri și fapte similare în viitor; a doua aduce, în funcție de natura gândului sau faptei, fie fericire, fie necazuri. Prin faptele și reacțiile noastre la faptele celorlalți, mereu adunăm datorii, obligații ce trebuie plătite. De aceste obligații suntem singurii răspunzători. Suntem responsabili de caracterul pe care-l avem, care este rezultatul gândurilor și acțiunilor noatre obișnuite. Atunci când ne vom recunoaște greșelile, când vom înțelege că orice ni se întâmplă, bun sau rău, a fost câștigat numai datorită nouă înșine, atunci vom înțelege că nimeni altcineva nu poate fi răspunzător pentru ceea ce suferim. Avem mereu tendința de a-i acuza pe ceilalți ori de

câte ori ni se întâmplă ceva rău. La începutul creației îl găsim pe Adam acuzând-o pe Eva pentru cădere; iar Eva, la rândul ei, acuzând șarpele. Dacă vom fi capabili să ne asumăm responsabilitatea karmei și să nu-i acuzăm pe alții, atunci ne va fi ușor să-i iertăm pe cei ce ne-au greșit, sau ne rănesc. Numai căpătând, în inima noastră, această iertare, ne putem aștepta la iertarea lui Dumnezeu.

Ce oare ne leagă de legea karmei, de legea cauzei și efectului? Simțul nostru de sine, care ne face să ne simțim separați de Dumnezeu. Putem citi în *Śvetaśvatara Upaniṣad*.

> Acest univers imens este o roată. Pe ea sunt toate creaturile supuse nașterii, morții și renașterii. Ea se învârte mereu, neoprindu-se niciodată. Este roata lui Brahman. Atâta vreme cât sinele individual se crede pe sine ca separat de Brahman, se învârte în sclavia legii nașterii, morții și a renașterii. Dar când, prin grația lui Brahman, își realizează identitatea cu acesta, nu se mai învârte deloc, obținând nemurirea.

Pentru a ne putea elibera din sclavia legii karmei, trebuie să oferim roadele faptelor noastre lui Dumnezeu și să-i încredințăm lui ego-ul nostru. Trebuie să ne rugăm lui Dumnezeu pentru iertatea greșelilor noastre, astfel încât, prin grația sa, să putem depăși legea karmei și să atingem unirea cu El.

Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău. Că a Ta este împărăția și puterea și slava în veci. Amin!

Mulți oameni găsesc acest pasaj dificil de înțeles. Cum se poate, zic ei, ca Dumnezeu să te ispitească? Câțiva cărturari, trăgând concluzia că aceste cuvinte nu aparțin lui Iisus, s-au întors la textul original, sperând să găsească un alt înțeles. Dar pentru cel ce cunoaște Vedanta pasajul este plin de înțeles. Oare nu este însuși universul întreg o mare ispită? Dumnezeu însuși este Magicianul care a jonglat magia

creației, a menținerii și a distrugerii, prin maya, puterea sa cosmică, care este baza universului minții și a materiei. Fascinat de maya, omul nu vede că Dumnezeu, Atman, este în lăuntrul inimii sale. În schimb, el vede lumea dimprejurul său și vrea să se bucure, prin simțurile sale, de toate obiectele și atracțiile ei. Devenind astfel sclavul ei, el uită de Dumnezeu și trăiește în sclavia ignoranței și a dorințelor proprii. Ceea ce se întâmplă în momentul în care omul dă curs ispitei, se descrie în *Bhagavad-Gita*:

„Gândind la obiectele simțurilor, vei fi atras de ele; atașându-te de ele, vei deveni dependent de ele; împotrivindu-te lor, devi furios; înfuriindu-te, mintea ți se întunecă; aceasta, întunecându-se, uită experiențele trecute; uitându-ți experiențele, pierzi discernerea; fără discernere, pierzi însă scopul vieții."

Vedantistul vede în povestea din Grădina Edenului simbolul ispitei lui maya. Adam îl simbolizează pe Atman, Sinele divin; Eva este intelectul lui Adam; șarpele este maya. Pentru că Eva (intelectul) tânjește după ispită și Adam se dă bătut: mănâncă fructul oprit. El își uită natura divină, începe a face diferența între bine și rău și experimentează universul timpului, spațiului și al relativului.

Sri Ramakrishna obișnuia să se roage lui Dumnezeu ca Mama Divină, și în rugăciunea lui a recunoscut ispita lui Dumnezeu: „Mă adăpostesc la picioarele tale sfinte... Te rog, Mamă, apără-mă, ca eu, copilul tău, să nu fiu înșelat prin a ta maya, înșelătoarea lumii." Adesea el o compară pe Mama Divină cu o mamă obișnuită care dă copiilor săi tot felul de jucării. O mamă se poate ocupa de treburile casei atâta vreme cât copilul este fericit cu jucăriile lui. Dar când copilul se plictisește jucându-se și începe să strige după ea, mama lasă totul baltă și fuge la el. Atâta vreme cât suntem prinși în treburile lumii Mama Divină ne lasă să ne jucăm. Dar imediat ce întoarcem spatele creației ei și suntem nerăbdători s-o vedem, ea, ni se înfățișează.

Pentru a putea scăpa de maya și a ne recâștiga libertatea și perfecțiunea, trebuie să ne supraveghem simțurile, îndreptate în afara noastră, și să ne îndreptăm spre în lăuntrul nostru, în sălașul lui Dumnezeu; trebuie să ne adăpostim în Dumnezeu și să ne rugăm pentru a obține grația lui. Sri Krishna spune: „Ce greu e de răzbit prin maya mea...! Numai cel ce se adăpostește în mine o poate depăși, nimeni altul."

Când depășim maya și Dumnezeu ni se va înfățișa, vom vedea că „acest univers apare din Fericire, există în Fericire, și se întoarce înapoi în Fericire." Atunci îl vom simți pe Dumnezeu oriunde, în orice ființă sau obiect și vom recunoaște că a lui este „împărăția și puterea și slava" pentru totdeauna.

CAPITOLUL VI

Dumnezeu și mamona

(Matei 6, 14-34)

Că de veți ierta oamenilor greșealele lor,
ierta-va și vouă Tatăl vostru Cel ceresc;
Iar de nu veți ierta oamenilor greșealele lor,
nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșealele voastre.

Până ce nu ne vom stabili în virtutea iertării, nu vom putea obține puritatea inimii, care ne va face capabili să-l vedem pe Dumnezeu. De aceea practicarea iertării este foarte importantă pentru cel ce îl caută pe Dumnezeu și, de aceea, Christos o accentuează. El predică îndurarea, înțelegerea si iertatea celor ce-ți greșesc. Dar, în afară de Predica Sa, în Noul Testament găsim multe însemnări ale învățăturii iertării, atât ca precepte, cât și prin propriul său exemplu. Când Sf. Petru îl întreabă: „Doamne, cât de des trebuie ca fratele meu să-mi greșească, și eu să-l iert? De șapte ori?" Christos răspunde: „Îți spun nu de șapte ori, ci de saptezeci ori șapte."

Toată viața sa Christos n-a păstrat nici un resentiment celor ce i-au greșit. El îi binecuvânta, spunând: „Du-te și nu mai păcătui, păcatele îți sunt iertate„. În rugăciunea sa de pe cruce îl roagă pe Tatăl să ierte ignoranța oamenilor, „pentru că ei nu știu ce fac".

Toți marii învățători au subliniat importanța iertării în viața spirituală. Buddha a spus: „Dacă un om greșește prostește, îi voi da în schimb protecția iubirii mele lipsite de meschinărie; cu cât mai multă ură va veni de la el, cu atât mai multă iubire va pleca de la mine. Curăță-ți inima de răutate și nu nutri ura, nici chiar împotriva dușmanilor tăi; ci îmbrățișează toate ființele cu iubire". Acești învățători au căzut de acord că dacă îți lipsește iubirea, dacă nutrești gânduri de furie și ură, acestea îți vor face rău atât ție cât și celorlalți. Ei ne învață să răspundem cu valuri de gânduri opuse – gânduri de iubire și

compasiune – astfel încât să fim liniștiți cu noi înșine, cât și cu ceilalți din jurul nostru.

De ce este atât de greu să urmezi învățătura iertării? Pentru că dacă cineva ne face rău, noi ne simțim răniți. Și cine este rănit? Ego-ul. Iertarea este probabil cea mai mare virtute; dacă putem cu adevărat să iertăm pe cineva, greșelile lui, ne ridicăm deasupra ego-ului, care ne împiedică să avem viziunea lui Dumnezeu.

Când postiți, nu fiți triști ca fățarnicii; că ei își smolesc fețele,
ca să se arate oamenilor că postesc.
Adevărat grăiesc vouă, și-au luat plata lor.
Tu însă, când postești, unge capul tău și fața ta o spală,
Ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău care
este în ascuns, și Tatăl tău care vede în ascuns,
îți va răsplăti ție.

Un proverb hindi spune: „Păzește-te de aceștia: de omul care poartă o frunză sfântă în ureche, de cel ce este secretos și nu vorbește deloc, de cel ce nu poate ține un secret și vorbește prea mult, de femeia ce poartă voal dublu, și de apa rezervorului acoperită de mizerie." Cu alte cuvinte, ferește-te de lucruri care par altfel decât sunt. Cel care se dă în spectacol cu religia nu are nici o religie. Dacă omul tânjește cu sinceritate după Dumnezeu, el va fi răsplătit de Tatăl „care este în ascuns", de Stăpânul ce sălășluiește în lăuntrul inimii sale. Un astfel de om va fi prea modest pentru a-și afișa simțirile: el le păstrează sacre în lăuntrul său.

Mai mult, spiritualitatea și tristețea nu merg împreună. Psihologia Yoga ne explică cum că practicarea religiei ne purifică mintea. Iar o minte purificată – așa cum se spune într-unul din aforismele lui Patanjali – își pierde toată pasivitatea și sobrietatea (*tamas*), stabilindu-se în optimism și veselie (*sattva*). Comentând acest aforism, Swami Vivekananda a spus:

Primul semn că ai devenit religios este că te-ai înveselit. Când omul este întunecat, cauza acestei întristări poate fi indigestia și nicidecum religia. Prin natura sa, *sattva* este un sentiment foarte plăcut. Pentru un om sattvic totul este plăcut și, având astfel de sentimente, poți fi sigur că progresezi în yoga...Pentru yogin totul este fericire, orice față de om vede îi aduce fericire. Aceasta este caracteristica omului virtuos. Suferința apare din păcat, din nimic altceva. Ce fel probleme ai pentru a avea o față întunecată?... Dacă ești întunecat, nu ieși în lume, închide-te în cameră. Cu ce drept porți în lume această boală a ta?

Dumnezeu este iubire și binecuvântare – foarte opuse tristeții. Cel ce-și păstrează mintea în Dumnezeu va fi inundat de fericire.

Nu vă adunați comori pe pământ,
unde molia și rugina le strică și
unde furii le sapă și le fură.
Ci adunați-vă comori în cer, unde nici molia,
nici rugina nu le strică,
unde furii nu le sapă și nu le fură.
Căci unde este comoara ta acolo va fi și inima ta.

Iisus repetă ceea ce ne-a mai spus, cum că una din condițiile cele mai importante pentru a începe cu succes viața spirituală este discernerea – discernerea dintre Etern și trecător. Cu cât se cultivă mai mult această capacitate, cu atât pierdem foamea ce o avem după comorile efemere ale obiectelor lumii și ne îndreptăm spre comoara cerului infinită și eternă. Spinoza definește discernerea:

Lucrurile pe care omul, judecând după faptele sale, le consideră a fi cele mai importante sunt bogăția, faima și plăcerea sexuală. Dintre acestea, cea din urmă este urmată de sat și regret, celelalte două nu pot fi niciodată

satisfăcute; cu cât ai mai mult, cu atât vrei mai mult; iubirea de faimă ne silește să ne trăim viața după opiniile altora. Dar dacă ceva nu este iubit, nici ceartă pentru el nu va apărea, nici o supărare nu va apărea în caz că piere, nici o invidie, pe scurt, nici o tulburare a minții. Toate acestea apar din iubirea pentru ceva trecător. Dar iubirea pentru ceva etern și infinit umple mintea de fericire, nealterată de tristețe. Tocmai de aceea ea este cea care trebuie dorită și căutată cu toată puterea.

Scopul vieții, în cuvintele Upanișadelor, este de a „obține fericirea statornică din mijlocul plăcerilor fugare ale vieții". Iar acea fericire statornică este fericirea lui Dumnezeu. Să fii dizolvat în conștiința lui Dumnezeu înseamnă a intra în împărăția lui.

Mulți dintre noi înțeleg la nivel intelectual că scopul vieții este a-l realiza pe Dumnezeu și că plăcerile lumii există numai pentru moment. Și totuși inima nu răspunde acestei înțelegeri, pentru că ne-am creat o obișnuință în a găsi plăcere în atracțiile simțurilor. Acum trebuie să creăm o nouă obișnuință, aceea de a găsi fericire în Dumnezeu. Fratele Lawrence a spus: „Spre a-l găsi pe Dumnezeu, trebuie să gândim la El adesea; și când vom ajunge să-L iubim, ne vom gândi la El des, pentru că inima va fi împreună cu comoara ei." Altfel spus, o dată ce ne-am hotărât că vrem comori în cer și nu pe pământ, trebuie să învățăm să ne fixăm inima în Dumnezeu. Indiferent cât de adesea vom fi slabi sau vom uita să ni-L amintim, vom putea totuși să ajungem la țel atâta vreme cât nu ne vom da bătuți. Copilul încearcă să meargă; privindu-l cum cade, pare de necrezut că va reuși vreodată. Dar el se ridică din nou, pentru că dorința sa lăuntrică este foarte mare; în cele din urmă, el merge. La fel, în viața spirituală, atâta vreme cât nu renunțăm, nu există eșec. Și n-ar trebui niciodată să renunțăm, de vreme ce ne-am convins, cu inima și mintea, că Dumnezeu este singura noastră comoară.

Luminătorul trupului este ochiul; de va fi ochiul tău curat tot trupul tău va fi luminat.
Iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat.
Deci, dacă lumina care este în tine este întuneric, dar întunericul cu cât mai mult!

Pentru a ne fixa inima în Etern și astfel a renunța la obiectele efemere ale lumii, ochiul trebuie să ne fie „curat". Nu trebuie să alergăm după acest sau acel obiect, trebuie să ne concentrăm, cu iubire, la Dumnezeu. Pentru atingerea iluminării, spune *Gita*, „voința trebuie îndreptată complet către ideal. Când omului îi lipsește discernerea, voința îi zboară în toate direcțiile, după nenumărate ținte". Atâta vreme cât omului îi lipsește discernerea, „trupul său va fi întunecat". El continuă să trăiască în ignoranță, iar adevărata sa natură, Sinele, rămâne acoperită. Concentrarea minții la Dumnezeu este calea prin care se dezvăluie această lumină divină.

Concentrarea aceasta purifică ceea ce intră în conștiință prin simțuri. „Lumina corpului este ochiul", spune Christos, comparând ochiul cu fereastra prin care lumea exterioară intră în minte. Prin simțuri noi adunăm impresii și suma totală a acestora ne formează caracterul. O rugăciune vedică spune: „Fie să auzim cu urechile ceea ce este bine. Fie ca prin ochi să privim virtutea ta." Oriunde ne uităm, în loc să vedem forme și lucruri diferite, trebuie să învățăm a-l vedea pe Dumnezeu, spiritul atotcuprinzător. În acest fel, în loc de a ne distrage de la ideal, orice lucru din univers ne va ajuta să-l realizăm pe Dumnezeu.

Și astfel lumina lui Dumnezeu picură asupra noastră până când „trupul va fi luminat de lumină". Scripturile vorbesc de oameni sfinți a căror lumină lăuntrică a devenit vizibilă. Am avut odată prilejul de a fi martor la o asemenea transformare. Era în Beanres, în 1914. Swami Premananda, un discipol, realizat în Dumnezeu, al lui Sri Ramakrishna, obișnuia să facă baie în Gange și să viziteze diferite temple. Eu îl acompaniam. Într-o zi după ce am terminat ritualul adorării în

templu lui *Annapurna*, Mama Divină, starețul templului i-a așezat o ghirlandă în jurul gâtului. Când Swami a vrut să-și ia ghirlanda de la gât și să mi-o dea mie, m-am închinat în fața lui și i-am spus: „O, nu, te rog păstreaz-o. Arăți atât de frumos!" Cuvântul frumos i-a mintit lui de frumusețea lui Dumnezeu și mintea i s-a topit în gândul lui Dumnezeu. Fața i-a fulgerat și parcă lumina îl ieșea din corp. Mergând încet, a părăsit templul și eu l-am urmat. Alea templului era, ca de obicei, aglomerată, dar toți oamenii prezenți neluându-și ochii de la Swami, se dădeau în lături. Era de la sine înțeles că toți puteau vedea același lucru. Am continuat să mergem în timp ce oamenii îl tot priveau în tăcere. El era complet absorbit în gândul de Dumnezeu și inconștient de ceea ce-l înconjura. Apropiindu-ne de locul mânăstirii noastre, abatele nostru, Swami Nirbharananda, care se odihnea în verandă, ne-a văzut. El i-a rugat imediat pe călugării noștri să-i pregătească lui Swami Premananda o primire specială. Astfel noi am intrat în mânăstire în sunete de gong, clopote și concă. Apoi, ajungând în verandă, Swami Premananda și-a luat ghirlanda de la gât și i-a oferit-o abatelui. Treptat, a ieșit din extaz și acea lumină divină care-l acoperise a dispărut.

Nimeni nu poate să slujească la doi domni,
căci sau pe unul îl va urî și pe celălalt îl va iubi,
sau de unul se va lipi și pe celălalt îl va disprețui;
nu puteți să slujiți lui Dumnezeu și lui mamona.

Compară cuvintele lui Christos cu un proverb indian despre Rama: „Unde este Rama, nu există dorință lumească; și unde sunt dorințe lumești, Rama nu există." Hai să ne punem în această situație: să servim lui Dumnezeu și lui mamona în același timp este lipsit de speranță. Marii învățători spirituali ne spun că nu este posibil. Nu putem fi absorbiți în Dumnezeu atâta vreme cât suntem sclavii poftei și ai furiei. Discernerea spirituală trebuie să fie urmată de practica spirituală. Atunci când apare discernerea, renunțarea apare de la sine. Apoi, asemenea negustorului

din parabola lui Christos, vom vinde totul pentru a cumpăra „perla de mare valoare", care este împărăția cerului.

Citind *Noul Testament* este evident că Iisus s-a gândit la idealul renunțării în mod asemănător cu alți mari căutători ai adevărului: dacă chiar ți-l dorești pe Dumnezeu, trebuie să renunți la mamona. Asemenea mesajului oricărui alt avatar, mesajul lui Iisus este universal: viața spirituală fără renunțare este imposibilă. În cuvintele Lui: „Dacă cineva mă va urma, să se lepede de sine și să-și ia crucea și să mă urmeze. Căci oricine își va salva viața o va pierde, și oricine o va pierde pentru mine o va dobândi. Ce va putea un om câștiga dacă ar dobândi întreaga lume și-și va pierde sufletul, sau ce ar putea da omul în schimbul sufletului său?"

Ce oare vrea să însemne să te lepezi de sine sau să renunți? Nu înseamnă a te retrage din lume și de la datoriile ei. Înseamnă să renunți la egoism, la sentimentele de „eu" și „al meu". Sri Ramakrishna obișnuia să spună: „De ce ar renunța cel ce-l iubește pe Dumnezeu de dragul lui? Molia, după ce a văzut lumina nu se mai întoarce la întuneric; furnica moare în muntele de zahăr, dar nu se mai întoarce. Așa și cel ce-l iubește pe Dumnezeu își sacrifică viața pentru obținerea binecuvântării divine, fără a-i păsa de nimic altceva."

De aceea vă zic vouă: nu vă îngrijiți pentru sufletul vostru ce veți mânca, nici pentru trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca: au
nu este sufletul mai mult decât hrana și
trupul decât îmbrăcămintea?
Priviți la păsările cerului, că nu seamănă, nici nu seceră,
nici nu adună în jitnițe,
și Tatăl vostru cel ceresc le hrănește.
Oare nu sunteți voi cu mult mai presus decât ele?
Și cine dintre voi, îngrijindu-se,
poate să adauge staturii sale un cot?
Iar de îmbrăcăminte de ce vă îngrijiți? Luați seama la crinii
câmpului cum cresc: nu se ostenesc și nici nu torc.

Şi vă spun vouă că nici Solomon, în toată mărirea lui, nu s-a
îmbrăcat ca unul din aceştia.
Iar dacă iarba câmpului, care astăzi este
şi mâine se aruncă în cuptor,
Dumnezeu astfel o îmbracă, oare nu cu mult mai mult pe voi,
puţin credincioşilor?

Mii de oameni au auzit aceste cuvinte încă din copilărie şi le-au găsit, poate, frumoase, dar nepractice. El preferă motoul înţelepţilor-lumii: „Ai încredere în Dumnezeu şi ţine-ţi praful de puşcă uscat". Au şi ei poate dreptate atâta vreme cât vor să trăiască în valorile acestei lumi. Aceste învăţături ale lui Christos sunt nepractice pentru cel nedevotat lui Dumnezeu. Dar dacă, cu adevărat, cauţi împărăţia cerului, atunci nu-ţi va păsa unde trăieşti, ce mănânci, unde dormi. Au existat, în trecut, ca şi azi, femei şi bărbaţi, care au trăit într-o completă dependenţă faţă de Dumnezeu.

Câţiva călugări rătăcitori prin India fac jurământul de a nu cere de pomană pentru o anumită perioadă de timp. Ei stau în meditaţie şi nu fac nici un efort pentru a se hrăni. Nimeni din cei care trăiesc astfel nu mor de foame. Câţiva dintre discipolii lui Sri Ramakrishna au urmat aceasta, şi, într-un fel sau altul, au primit destulă mâncare ca să trăiască. Aceste experienţe dovedesc că învăţături lui Christos despre renunţarea perfectă pot fi urmate fără nici un compromis.

Deci, nu duceţi grijă spunând:
Ce vom mânca, sau ce vom bea, ori cu ce ne vom îmbrăca?
Că după toate acestea se străduiesc neamurile:
ştie doar Tatăl vostru Cel ceresc că aveţi nevoie de ele.
Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea lui
şi toate acestea se vor adăuga vouă.

Sri Ramakrishna a spus acelaşi adevăr: „Un om sfânt nu poate pune lucruri deoparte. Păsările şi călugării rătăcitori nu fac provizii pentru mâine." Şi el era criticat pentru a-i învăţa pe cei tineri ce veneau la el astfel de lucruri, în loc să-i înveţe

lucruri „folositoare" vieţii în lume. El a ştiut că nu toţi pot trăi în idealul renunţării şi şi-a ales ca purtători ai mesajului său numai pe cei ce erau perfecţi în abnegaţia lor. Dar şi discipolii săi laici trebuiau să practice renunţarea şi încredinţarea de sine. El le-a cerut să-şi îndeplinească datoriilede familie în spirit de detaşare asemenea guvernantei, afecţioase şi conştiincioase, care are grijă de de fiul stăpânului ei, ştiind că el nu-i aparţine. Şi le cerea să se supună complet voinţei lui Dumnezue: „El te-a adus pe lume. Ce poţi tu face? Încredinţează-te Lui!"

Pentru a ilustra idealul renunţării pentru discipolii săi laici, Sri Ramakrishna obişnuia să spună povestea unui ţesător, devotat lui Dumnezeu ca Rama. Ţesătorul, în sat, era iubit şi respectat de toţi pentru că era un om foarte cinstit. Într-o noapte, pe când stătea singur în atelierul său, a apărut un grup de hoţi. Ei aveau nevoie să îa pe cineva cu ei pentru a le căra prada şi l-au luat pe ţesător. Au intrat într-o casă şi au furat multe lucruri. Brusc, a venit paznicul. Hoţii au reuşit să fugă, dar ţesătorul, cu toată prada, a fost prins şi trimis în puşcărie. A doua zi toţi sătenii l-au spus judecătorului că ţesătorul nu ar fi putut fura nimic. Atunci judecătorul l-a cerut ţesătorului să-l descrie ce s-a întâmplat. Ţesătorul a spus: „Domnule judecător, prin voinţa lui Rama stăteam în atelier şi cântam numele lui Dumnezeu. Prin voinţa lui Rama a apărut un grup de hoţi şi m-au luat cu ei. Prin voinţa lui Rama ei au jefuit o casă şi m-au pus să le car prada. Prin voinţa lui Rama, a apărut paznicul, m-a prins şi m-a trimis în puşcărie. Şi prin voinţa lui Rama, azi dimineaţă am fost adus înaintea ta." Judecătorul, convingându-se de adevărul şi pioşenia ţesătorului, l-a eliberat. În drum spre casă, ţesătorul le spunea sătenilor: „Prin voinţa lui Rama am fost eliberat."

Atunci când omul ajunge o astfel de stare de încredinţare divinităţii, Dumnezeu îi călăuzeşte fiecare pas. Avatarii dovedesc acest adevăr. Christos ne promite că Tatăl ceresc va avea grijă de toate nevoile celor devotaţi Lui. La fel declară şi Sri Krishna în *Gita*: „cel ce mă va adora şi va medita la mine, cu mintea netulburată, dedicându-mi mie

orice moment, îi voi asigura tot ceea ce are nevoie și toate cele ce le are i le voi proteja de înstrăinare". Dacă căutăm, cu adevărat, împărăția lui Dumnezeu, excluzând orice altceva, vom simți grația lui Dumnezeu într-un mod special.

„...și toate acestea se vor adăuga ție." Acest pasaj a fost interpretat cum că iubirea pentru Dumnezeu îți va aduce beneficii materiale. Este adevărat că Dumnezeu are grijă de cel devotat Lui și îi asigură cele necesare vieții. Dar a-l adora pentru a-ți împlini dorințele materiale înseamnă a-l folosi pentru astfel de câștiguri. Aceasta nu duce decât la degenerarea religiei. Ce va dobândi cel ce depinde absolut de Dumnezeu? Câștiguri spirituale: puritate, iubire divină și fericire eternă.

Nu vă îngrijiți de ziua de mâine, că ziua de mâine se va îngriji de ale sale. Ajunge zilei răutatea ei.

Cât de des ne îngrijorăm de viitor! Suferim fără motiv, amintindu-ne suferințele trecute și temându-ne de cele ce pot veni. Christos ne sfătuiește să lăsăm deoparte grijile. Îngrijorându-ne, nu ne rezolvăm problemele, ci, mai degrabă, mintea, lipsită de pace și tulburată, devine incapabilă a se gândi la Dumnezeu. Swami Vivekananda spune: „Oricând suntem neliniștiți și deprimați devenim atei ști." Dacă nu ne lamentăm pentru ziua de mâine și ne întoarcem mintea către Dumnezeu, problemele ne vor fi rezolvate. Vom găsi puterea și liniștea minții. Vom găsi echilibrul în mijlocul împotrivirilor vieții. Și, în cele din urmă, ne vom lumina spiritual.

Gita spune:

Cel senin, cufundat în Atman, își mânuie cu pricepere voința,
El nu cunoaște neliniștea în durere, plăcere, foame și rușine.

Această serenitate nu este aceeași cu resemnarea stoică la suferință și durere. Ca orice altă ființă, omul lui Dumnezeu, simte frigul și căldura, trăiește fericirea și nefericirea, lauda și critica. Dar toate aceste perechi contrarii ale vieții nu-l pot

afecta. Odată ce s-a luminat spiritual, recunoaște că corpul și mintea sunt separate de Atman, adevăratul său Sine; și inima sa purificată trăiește fericirea infinită, existentă dincolo de puterea simțurilor.

CAPITOLUL VII

Strâmtă este poarta

(Matei 7, 1-29)

Nu judecați, ca să nu fiți judecați.
Căci cu judecata cu care judecați, veți fi judecați,
și cu măsura cu care măsurați, vi se va măsura.
De ce vezi paiul din ochiul fratelui tău, și bârna din ochiul tău
nu o iei în seamă?
Sau cum vei zice fratelui tău:
Lasă să scot paiul din ochiul tău și iată bârna în ochiul tău?

Oricare dintre noi obișnuiește să bârfeasCă, să critice și să-i judece pe ceilalți. Ne bucurăm să bârfim și să-i criticăm pe alții pentru că aceasta ne mărește eg-oul. În spatele acestor plăceri există sentimentul: „Eu nu am slăbiciunea asta. Sunt mai tare." Cel mai adesea slăbiciunea văzută în celălalt există doar în imaginația noastră. Câți dintre noi pot ajunge în lăuntrul celuilalt pentru a vedea motivele care l-au împins a se comporta într-un anumit fel? Totuși suntem oricând gata să judecăm și să impunem motive!

Bârfa poate foarte inofensivă, dar totuși aduce mult rău societății și, în special, celor ce se complac în ea. Cei ce trăiesc în greșelile altora își adună aceleași greșeli pentru ei înșiși; pentru că în mintea oricărui individ impresiile, bune sau rele, și tendințele se depozitează, și dacă continui să critici pe cineva pentru o anumită greșeală, aceeași greșeală, care zace în mintea ta subconștientă, se va activa. Dacă, pe de altă parte, te obișnuiești să vezi binele în ceilalți, impresiile și tendințele tale bune ies la suprafață și se întăresc. Deci, de dragul său sau de dragul celorlalți, aspirantul spiritual nu trebuie să critice, să bârfească sau să

judece. „Dacă-ți dorești liniștea minții, nu găsi vină celorlalți", spune Sarada Devi, o femeie deosebit de pioasă din Bengal. „Învață a-ți face a ta întreaga lume. Nimeni nu e străin; lumea e a ta."

Noi avem în India o vorbă cum că musca este atrasă și de murdărie și de miere, dar albina numai de miere. Și prima dorință a aspirantului spiritual este: „Fie să fiu asemenea albinii și nu asemenea mușteii" Progresând spiritual, învățăm să vedem bine în toți, învățăm să iubim, să avem simpatie și compasiune pentru toți. Oamenii cu adevărat pioși au următoarea atitudine asupra lumii: dacă ai o picătură de bine în tine, ei văd oceanul bunătății în acea picătură – nu pentru că exagerează în a fi optimiști, ci pentru că pot vedea posibilitatea unei creșteri spirituale viitoare. Ei știu că, prin grația lui Dumnezeu, omul poate fi eliberat din toate lanțurile sclaviei sale. Swami Brahmananda obișnuia să spună: „Munți de bumbac pot arde cu un chibrit, o singură privire a lui Dumnezeu poate arde munți de greșeli. Cel ce pare azi a fi un păcătos poate mâine deveni un sfânt."

Poate asta înseamnă că ar trebui să fim orbi la greșelile celuilalt și că n-ar trebui să încercăm să-l corectăm? Nu, Iisus nu spune aceasta. El spune:

Fățarnice, scoate întâi bârna din ochiul tău
și atunci vei vedea să scoți paiul din ochiul fratelui tău.

Iisus ne cere să ne corectăm proprile noastre greșeli înainte de a încerca să-i corectăm pe cellalți. Suntem ipocriți atâta vreme cât dăm motivații proprilor noastre greșeli, găsindu-le demne de iertare, în vreme ce nu putem suporta imperfecțiunile celuilalt. După ce am îndepărtat *bârna din ochiul nostru*, când inima s-a purificat, învățând să-i iubească pe ceilalți, numai atunci putem spune celorlalți unde greșesc – nu din plăcere răutăcioasă, ci din compasiune și simpatie. Maestrul meu a avut un astfel de suflet, aflându-se câteodată în stări în care nu găsea nici o vină nimănui. El îl vedea pe Dumnezeu peste tot și nimic altceva decât pe Dumnezeu.

Dar câteodată ne mustra, tuna la noi, arătându-ne vina. După aceea ne spunea: „Crezi că poți fugi de mine, pentru că sunt crud? Mama își ține copilul la piept și-i trage o palmă și copilul țipă. Și asta în timp ce-i ține în brațe." Dar până nu vom avea o astfel de iubire, nu avem nici un drept să-i criticăm pe ceilalți. Ia-ți mâna! Vei găsi că e mai avantajos să-ți vezi propriile tale greșeli.

Nu dați cele sfinte câinilor, nici nu aruncați mărgăritarele
voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare
și, întorcându-se, să vă sfâșie pe voi.

Aici Iisus își învață ucenicii cum să propovăduiască adevărul lui Dumnezeu. Îi învață să discearnă, să predice numai celor pregătiți a înțelege și a-l urma. În scripturile Vedantei găsim aceeași idee. În *Muṇḍaka Upaniṣad* citim: „Fie ca adevărul lui Dumnezeu să fie împărtășit numai celor ce-i urmează legea, celor devotați lui, celor cu inima curată." La fel în *Gita*, Sri Krishna, după ce-și împarte mesajul lui Arjuna, spune: „Nu trebuie niciodată să spui acest adevăr sfânt celor ce le lipsește controlul de sine și devoțiunea, celor ce-și desconsideră învățătorul și mă iau în derâdere."

Un Guru adevărat nu dă o învățătură măreață celui necredincios, ce-i poate da o interpretare greșită și o poate folosi pentru a-și justifica dorurile lumești, sau chiar să-și bată joc de el. De aceea există o serie de condiții ce trebuiesc îndeplinite mai înainte ca omul să fie capabil să asimileze adevărurile spirituale. El trebuie să fie pur, să fie însetat de cunoștere divină și să fie perseverent. Atunci când atât aspirantul, cât și îndrumătorul lui, sunt astfel înzestrați, viața spirituală se va împlini. Upaniṣadele spun că mulți au auzit despre Sine, dar că ei nu-l înțeleg. „Minunat e cel ce vorbește despre el. Inteligent e cel ce învață depre el. Binecuvântat e cel care, îndrumat de un bun învățător, îl poate înțelege."

Cereți și vi se va da; căutați și veți afla;
bateți și vi se va deschide.
Sau cine este omul acela între voi care,
de va cere fiul său pâine,
oare el îi va da piatră?
Sau de-i va cere pește, oare el îi va da șarpe?

Aici Iisus înmănunchiază întregul adevăr al religiei. Înainte ca ușa Împărăției să se deschidă, trebuie ca aspirantul să tânjească după Dumnezeu și să aibă credință.

Ce este credința? Este faptul că *știind* că atunci când vom bate la ușă, ea se va deschide. Această credință nu apare până nu ne curățim inimile. Pofta, pasiunile și dorințele cărnii ne împiedică să-l vedem pe Dumnezeu, prezent totuși oriunde, tot timpul. Cu cât vom bate mai mult, cu cât vom cere mai mult și ne vom ruga, cu atât vom vedea că lumea este mai degrabă o aparență, și realitatea lui Dumnezeu ni se va deschide.

Tânjirea sinceră după Dumnezeu – flămânzirea și însetarea pe care Iisus o numește fericire – apare numai când nu suntem atașați atracțiilor acestei lumi. Trebuie să atingem starea creșterii spirituale, când sufletul tânjește după unirea divină „așa cum cerbul tămjește după apa pârâului." Chaitanya, marele mistic indian, tânjea după viziunea lui Krishna atât de mult, încât orice clipă de separare îi părea de mii de ani. Simțea că inima îi arde de dorință și că lumea, fără Dumnezeu, nu este decât „un vid lipsit de inimă". Când dorința noastră este la fel de puternică, Dumnezeu va răspunde rugăciunii credincioșului său.

Deci, dacă voi, răi fiind, știți să dați daruri bune fiilor voștri,
cu cât mai mult Tatăl vostru Cel din ceruri va da cele bune
celor ce cer de la El?

Trebuie să ne amintim mereu că Dumnezeu ne iubește, că suntem copiii Lui și că avem tot dreptul la înțelegerea Sa. Sri Ramakrishna spune: „Dacă fiul cere încontinuu să i se

dea partea de avere ce i se cuvine, părinții i-o vor da chiar înainte de vreme. Dumnezeu îți va răspunde cu siguranță rugăciunii tale dacă ești lipsit de pace pentru a o primi. El este Tatăl și Mama noastră. Avem tot dreptul să cerem de la el moștenirea ce ne aparține."

Ci toate câte voiți să vă facă vouă oamenii,
asemenea și voi faceți lor,
că aceasta este Legea și proorocii.

Adevărul acesta este comun tuturor religiilor. Este Regula de Aur, ghidul nostru în societate. În *Mahābhārata*, un foarte cunoscut poem epic indian, se spune: „Poartă-te cu ceilalți așa cum dorești să se poarte ceilalți cu tine." „Nu fă nimic vecinului tău ce nu vei dori ca vecinul să-ți facă." Telul vieții noastre este să ne unim cu Dumnezeu și cu toate ființele. Acest țel poate fi făcut mijloc de realizare al lui Dumnezeu. Dacă vom încerca să vedem această unitate, dacă le vom face altora ceea ce ne va plăcea să ni se facă, conștiința noastră, desigur, va fi transformată. Atunci îl vom vedea pe Dumnezeu vibrând în orice atom al universului și-L vom putea iubi în toate ființele.

Sri Krishna, încredințându-i lui Arjuna adevărul iubirii universale, spune:

> Cel care, în inima sa, arde de fericire și suferă de necazurile fiecărei ființe, însușindu-și fiecare fericire și fiecare nenorocire; pe el îl consider cel mai mare dintre yogin.

Există persoane care consideră că procesul de căutare al lui Dumnezeu este posibil să-l facă pe aspirant indiferent la suferințele altora, dar se întâmplă exact invers. Cu cât te îndrepți mai mult către Dumnezeu, cu atât devii mai sensibil la problemele altora, și cu atât îți pasă mai mult de ceilalți. Începem să realizăm că Sinele nostru este Sinele tuturor. Deoarece ne dorim să fim fericiți, nu putem face pe nimeni

nefericit; şi deci nu putem răni pe nimeni. Maestrul meu spunea: „Du-te şi meditează, repetă numele lui Dumnezeu. Apoi îţi vei simţi inima mărindu-se în simpatie pentru toţi."

Intraţi prin poarta ce a strâmtă, că largă este poarta şi lată este calea care duce la pieire şi mulţi sunt cei ce o află. Şi strâmtă este poarta şi îngustă este calea care duce la viaţa şi puţini sunt cei care o află.

Iisus ne avertizează că realizarea lui Dumnezeu nu este uşoară. Puritatea inimii se poate obţine numai prin strădanii mari. În *Kaţha Upanişad* se spune: „Calea este asemenea tăişului ascuţit al lamei, spun înţelepţii." Ni se mai spune că Stăpânul a creat simţurile îndreptate spre exterior. „De aceea, omul priveşte spre ceea ce există în afară, şi nu vede nimic din ceea ce se află în lăuntrul său. Rar e cel, care tânjind după imortalitate, închide ochii la ceea ce este în afară şi priveşte la Sine." Tendinţa naturală a omului este de a se îndrepta spre căile largi ale simţurilor şi de a se pierde pe sine în lume. Procesul creşterii spirituale constă în a întoarce direcţia curentului vieţii spre interior, deşi „strâmtă e poarta."

Înţelesul cuvintelor „poarta strâmtă" pare a fi foarte clar prin tehnicile yoga de trezire. Yoginii în India recunosc trei centri nervoşi în coloana vertebrală, numiţi *ida*, *pingala* şi *sushumna*. Ida şi pingala sunt două pasaje exterioare ale nervilor coloanei vertebrale, dar anatomiştii moderni n-au fost capabili a găsi necesitatea existenţei pasajului central, sushumna. Yoga, totuşi, dezvăluie necesitatea acestuia. Yoga susţine că în corpul uman există şapte centri de conştiinţă spirituală situaţi de-a lungul coloanei vertebrale. La baza coloanei vertebrale este situat rezervorul energiei spirituale potenţiale, care trezită prin practici spirituale şi devoţiune pentru Dumnezeu, se înalţă prin canalul subţire al lui sushumna. Pe măsură ce această energie ajunge în centrele de conştiinţă superioare, produce diferite grade de iluminare.

Atâta vreme cât mintea este atrasă de lume, conştiinţa sălăşluieşte în cele trei centre inferioare, în organul de evacuare, de reproducere şi în ombilic. În aceste stadii în minte nu apar idei spirituale sau gânduri pure. Cel de-al patrulea centru de conştiinţă este în regiunea inimii. Când energia spirituală ajunge în acest centru, aspirantul începe să vadă lumina divină şi trăieşte extazul. Când energia ajunge în cel de-al cincilea centru, el vrea să vorbească sau să audă numai despre Dumnezeu. În cel de-al şaselea centru, cel dintre sprâncene, el experimentează viziunea lui Dumnezeu. Încă şi acolo mai există un simţ al eului, dar aspirantul nu-şi doreşte decât să îndepărteze şi ultima barieră de separare de Dumnezeu. Când energia spirituală ajunge în cel din urmă centru, apare realizarea „eu şi Tatăl meu suntem unul" şi se ajunge la unirea divină deplină. Deci sushumna ar fi o poartă strâmtă ce ne conduce la viaţa eternă, la cunoaşterea lui Dumnezeu însuşi.

În India, învăţăturile Yoga despre centrii spirituali au fost verificate de experienţele aspiranţilor pentru mii de ani. Dar realizarea mistică nu este, fără îndoială, limitată la India – este aceeaşi pentru toţi, indiferent dacă ei sunt creştini, hindu, evrei sau aparţin oricărei alte căi. Pentru o dovadă evidentă a asemănării experienţelor yoginilor indieni, voi lua în considerare exemplul lui Jacob Boehme, un mistic creştin al secolului al XVI-lea, care şi-a mărturisit experienţele trezirii sale spirituale în lucrarea *Confesiuni*:

Pentru că Sfântul Duh nu poate fi păstrat într-o carne păcătoasă, se ridică ca un fulger, ca scânteile focului ce ţâşnesc din piatră, când omul o loveşte. Dar când fulgerul este prins în fântâna inimii, atunci Sfântul Duh se ridică, în a şaptea fântână a spiritelor desfăşurate, în creier, ca în zorii zilei, în dimineaţa roşiatică... De la acest Dumnezeu primesc cunoaşterea şi din nimic altceva; nici că voi cunoaşte altceva decât pe acest Dumnezeu... Chiar dacă un înger din cer mi-ar fi spus aceasta, nu l-aş fi crezut, şi mai puţin aş fi susţinut-o; pentru că aş fi avut mereu

îndoiala dacă este sau nu adevărat. Dar însuşi Soarele a răsărit în spiritul meu şi de aceea sunt foarte sigur de aceasta.

Feriţi-vă de proorocii mincinoşi, care vin la voi în haine de oi, iar pe dinăuntru sunt lupi răpitori. După roadele lor îi veţi cunoaşte. Au doară oamenii culeg struguri din spini sau smochine din mărăcini? Aşa că orice pom bun face roade bune, iar pomul rău face roade rele. Nu poate pom bun să facă roade rele nici pom rău să facă roade bune. Iar orice pom care nu face roadă bună se taie şi se aruncă în foc. De aceea după roadele lor îi veţi cunoaşte.

Iisus ne îndrumă să discernem între adevăraţii şi falşii profeţi, între religia adevărată şi cea falsă. Adevărata religie ne arată cum putem depăşi lumea şi obţine cunoaşterea lui Dumnezeu, iar îndrumătorii religiilor false ne promit succese şi bogăţii pe pământ. Roadele religiei adevărate sunt iluminarea, iubirea altruistă şi compasiunea pentru toţi. Sri Ramakrishna a urmat căile multor religii de-a lungul vieţii sale şi le-a testat, la fel, pe toate: „Îmi va aduce oare iluminarea lui Dumnezeu?" Când i se spunea de noile secte, întreba: „Predică iubirea pentru Dumnezeu? Îi învaţă pe oameni calea spre realizare?" Dacă nu, nu aveau nimic interesant pentru el.

Un învăţător religios trebuie să fie un suflet luminat. Dacă vorbeşte despre cunoaşterea lui Dumnezeu, fără ca el să aibă acea cunoaştere, el este ca orbul care conduce alţi orbi. Dar este greu pentru un aspirant să judece un învăţător sau un profet, pentru că un om cu adevărat religios nu-şi expune sfinţenia. Există însă câteva caracteristici ale unui îndrumător spiritual sincer. În primul rând, el cunoaşte spiritul scripturilor. În al doilea rând, el este lipsit de păcate şi are o inimă pură, ceea ce înseamnă că el trăieşte ceea ce predică – numai o înţelegere intelectuală a adevărului religios nu este suficientă. În al treilea rând, el face totul din iubire pentru oameni; nu are nici un alt motiv – dorinţe de înavuţire sau

faimă. Pe un astfel de îndrumător spiritual te poţi bizui, iar aspirantul care şi-l apropie cu respect şi umilinţă este binecuvântat.

Nu oricine îmi zice: Doamne, Doamne, va intra în împărăţia cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui meu Celui din ceruri. Mulţi îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, au nu în numele tău am prorocit şi nu în numele tău am scos demonii şi nu în numele tău minuni multe am făcut? Şi atunci voi mărturisi lor: Niciodată nu v-am cunoscut pe voi. Depărtaţi-vă de la Mine cei ce lucraţi fărădelegea.

Aceste versuri au fost adesea folosite pentru a justifica o religie umanistă. Umaniştii interpretează „a împlini voinţa Tatălui" drept poruncă pentru a face fapte bune lumii. Ei spun „Doamne, Doamne" pentru a da faptelor lor atingerea unei emoţii şi îşi continuă munca socială. El îl folosesc pe Dumnezeu ca pe un gunoier pentru a curăţa canalele societăţii umane.

Dar există o singură cale de a împlini voinţa lui Dumnezeu, iar aceea este numai aceea de a-l realiza. Până nu-l vom realiza nu putem şti care este voinţa Lui. Aceasta nu înseamnă că trebuie să renunţăm la munca socială. Dacă cineva este flămând, dă-i de mâncare; dacă este bolnav, îngrijeşte-l. Totuşi, trebuie să facem toate acestea, nu ca pe o filantropie sau ca pe un serviciu adus umanităţii, ci ca pe un serviciu adus lui Dumnezeu, din iubire pentru Dumnezeu.

Există o diferenţă foarte importantă între filantropie şi servirea lui Dumnezeu. În cel ce se apucă să servească omenirea, adesea, apare egoismul. Măsurându-şi munca, adesea spun: „Fără mine totul s-ar fi dărâmat. Nimic nu stă în calea acestui lucru. Lumea are nevoie de mine." Apoi nu durează mult până va spune: „Dumnezeu are nevoie de mine." Când am venit pentru prima dată în ţara aceasta (America), am vizitat o şcoală. Profesorul scrisese pe tablă: „Dumnezeu are nevoie de ajutorul tău." Mai târziu am auzit un ministru spunând: „Noi ştim cu toţii că Dumnezeu nu este

atotcuprinzător. Trebuie să-l ajutăm să dobândească mai multă putere." Aceasta este opus celor ce le-a predicat Iisus. Iisus ne-a spus că Dumnezeu nu are nevoie de noi; noi avem nevoie de El. El ne-a mai spus că toate lucrurile bune pe care le facem pentru lume nu ne vor ajuta să intrăm în împărăția cerurilor; noi lucrăm „fărădelegea" până că nu ne vom încredința ego-ul lui Dumnezeu și ne vom topi voința proprie în a Lui.

Privitor la serviciul altruist, Swami Vivekananda a spus:

> Dorința de a face bine este cel mai puternic motiv ce-l avem, dacă știm că a ajuta pe ceilalți este un privilegiu. Nu te urca pe un postament, cu cinci cenți în mână și să spui: „Aici, sărăcilor!" Ci fii recunoscător că cel sărac este acolo, că prin a-l ajuta, te ajuți, de fapt, pe tine. Nu cel ce primește este binecuvântat, ci ce ce dă... Ce este cel mai bine de făcut? Construiește un spital, construiește drumuri sau ridică ospicii... O erupție vulcanică poate distruge toate drumurile, spitalele, orașele și clădirile.
>
> Hai să lăsăm deoparte vorbele prostești despre binele făcut lumii. Lumea nu așteaptă ajutorul tău sau al meu. Totuși trebuie încontinuu să facem bine, pentru că aceasta este o binecuvântare pentru noi. Aceasta este singura cale de a deveni perfecți... Gândindu-ne că am ajutat pe cineva și așteptând ca el să ne mulțumească pentru aceasta putem fi foarte nefericiți dacă mulțumirile sale nu vin. De ce ar trebui să așteptăm ceva în schimbul a ceea ce am făcut? Fii recunoscător celui pe care l-ai ajutat, gândește-te la el ca la Dumnezeu. Nu este oare cel mai mare privilegiu al nostru acela de a fi capabili să-l adorăm pe Dumnezeu prin ajutorul dat celui de lângă noi?
>
> Fă atâta bine cât poți, ceva rău tot se va strecura în el; dar fă totul fără a te aștepta să câștigi ceva. Renunță la toate rezultatele faptelor tale și încredințează-le lui Dumnezeu, și atunci nici binele, nici răul nu te vor afecta.

Religia nu trebuie să fie nici egoistă și nici altruistă, ci teocentrică. Trebuie să ne îndreptăm mintea complet către Dumnezeu, întinzând mâinile tuturor, îmbrățișându-i pe toți în iubire pentru Dumnezeu.

De aceea, oricine aude aceste cuvinte ale Mele și le împlinește asemăna-se-va
bărbatului înțelept care a clădit casa lui pe stâncă.
A căzut ploaia, au venit râurile mari, au suflat vânturile și au
bătut în casa aceea, dar ea n-a căzut,
fiindcă era întemeiată pe stâncă.
Iar oricine aude aceste cuvinte ale Mele și nu le împlinește,
asemăna-se-va
bărbatului nechibzuit care și-a clădit casa pe nisip.
Și a căzut ploaia și au venit râurile mari și au suflat vânturile
și au izbit casa aceea, și a căzut. Și căderea ei a fost mare.

Stânca pe care omul înțelept își construiește casa este stânca experiențelor spirituale. Atunci când ai fost față în față cu Realitatea, când te-ai sprijinit pe ea, nimic nu te mai poate clătina. Până ce vom clădi acea stâncă – nu contează cât de puternică ne pare a fi credința –, vom fi zguduiți de furtuni de îndoieli; și casa va cădea și va trebui s-o construim din nou și din nou.

Un Christos, un Buddha, un Ramakrishna apar și spun, „L-am văzut!" Nici o relatare la mâna a doua, nici o învățătură nu poate fi comparată cu garanția absolută a martorului direct pe care un învățător iluminat ne-o aduce. Dar numai mărturia acestor învățători nu este suficientă – declarația lor trebuie să ne determine să acționăm. Credința celui ce spune doar: „Cred în Iisus" sau „Îl accept pe Buddha" și care nu face nimic mai mult, nu este o credință adevărată. „Iar oricine aude aceste cuvinte ale Mele și nu le împlinește, asemăna-se-va bărbatului nechibzuit care și-a clădit casa pe nisip." Credința adevărată ne face să ne străduim până ce și noi vom intra în împărăția cerurilor și vom fi renăscuți în Spirit.

De fapt a fi prezent, a asculta Predica de pe Munte, este una din cele mai puternice experiențe pe care o ființă umană le poate avea – și totuși aceasta nu este decât o experiență la mâna a doua; și astfel vom vedea că și unii din ucenicii lui Christos au fost chinuiți de îndoieli. Swami Vivekananda a avut, de asemenea, îndoieli, chiar după ce a trăit o perioadă destul de lungă în preajma lui Sri Ramakrishna; iar acele îndoieli i-au fost îndepărtate numai după ce a perceput, direct, adevărul lui Dumnezeu. Și astfel ne întoarcem la cel dintâi principiu care spune că religia este ceva ce noi înșine trebuie să facem, să fim și să trăim – ori nu este nimic.

Iar când Iisus a sfârșit cuvintele acestea,
mulțimile erau uimite de învățătura Lui.
Că îi învăța pe ei ca unul care are putere,
iar nu cum îi învățau cărturarii lor.

Aș vrea să citez un pasaj din Swami Vivekananda: „El nu a avut nici o altă preocupare în viață, numai gândul că era Spirit. Era neîntrupat, neîniănțuit, Spirit liber. Și nu numai atât, ci el, prin viziunea sa extraordinară, a considerat că fiecare bărbat sau femeie, evreu sau arian, fie bogat sau sărac, păcătos sau sfânt, a fost întruparea aceluiași nemuritor, ca și el. De aceea, de-a lungul întregii sale vieți, i-a chemat pe toți cei din jurul său să-și realizeze propria lor natură spirituală. Renunță la toate visele superstițioase precum că ești căzut sau sărac. Nu te gândi că ești călcat în picioare sau tiranizat ca un sclav, pentru că în lăuntrul tău există ceva ce nu poate fi niciodată tiranizat, niciodată călcat în picioare, niciodată ucis. Cunoaște că «împărăția lui Dumnezeu» este în lăuntrul tău. Voi sunteți cu toții Fii lui Dumnezeu, Spiritul nemuritor. Îndrăznește să te ridici și să spui, nu numai că «Sunt Fiul lui Dumnezeu» ci și că vei căuta în inima inimii mele că «Eu și Tatăl suntem unul»."

Aceasta este eterna vestire pe care orice mare Mesager a propovăduit-o și pe care Christos ne-o cere, nouă

copiilor săi, mai întâi s-o auzim și apoi s-o realizăm pentru noi înșine.

Cuprins

Cuvânt înainte 4

Fericirile 7

Sarea Pământului 25

Nu vă împotriviți răului 45

Fiți, dar, voi desăvârșiți 53

Tatăl nostru 67

Dumnezeu și mamona 81

Strâmtă este poarta 93

Pentru detalii legate de învățăturile acestei cărți contactați:

THE SECRETARY
RAMAKRISHNA MISSION INSTITUTE OF CULTURE
Gol Park, Calcutta 700029, India
Fax: 0091 - 33 - 4641307
Email: rmicsl@giascl01.vsnl.net.in

Colecția RELIGIE SPIRITUALI

DESPRE CARTE

Vedanta este o filozofie indiană care susține unitatea vieții. Dumnezeu sălășluiește în lăuntrul nostru și, în același timp, El este tot ceea ce putem vedea în afara noastră. Scopul oricăror învățături religioase îl constituie realizarea lor. „Predica de pe Munte" este atât esența învățăturilor lui Christos cât și a Vedantei.

Pentru cel ce caută, cu sinceritate și iubire, să afle Adevărul, nu există religii diferite. Pentru el, căutarea însăși, este mult mai importantă decât numele cărării pe care pornește. De cele mai multe ori, numele cărării pe care pornim nu ține de alegerea noastră, iar pe parcursul străbaterii ei găsim lumini călăuzitoare. Originile lor sunt lipsite de importanță de vreme ce ele există pe cale numai pentru a ne călăuzi spre țintă.

DESPRE AUTOR

Swami Prabhavananda, călugăr aparținând Ordinului Ramakrishna, a răspândit mesajul Indiei mai mult de cincizeci de ani în Statele Unite, între 1923 și 1976, publicând diferite cărți și articole despre Vedanta.

El se apropie de Christos cu același respect cu care se apropie de cei mai mari învățători ai Indiei.

ISBN 973-98832-1-4

EDITURA RITAM